ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ - ОЛИЙ БАХТ
O'K.U.F. F.T.U.U.

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

ISHONCH

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

2007 йил 6 март
сешанба № 29-30 (2287)

Наврўз нафаси

ОБОДЛИК КЎНГИЛДАН БОШЛАНАДИ

Наврўз айёми халқимиз томонидан катта хурсандчилик билан нишонланади. Бунга сабаб кўклам кўнгилларга гўзаллик ва яшариш олиб киради. Бу фаслда бутун борлиқ уйғонади. Табиат яшилликка бурканиб, олам чирой очади. Бободеҳқон ерга барака уруғини қадайди. Ёшу қари баҳорий байрам тараддудига кўтаринки руҳ билан киришади.

Айни дамларда диёримизнинг ҳар бир гўшасида Наврўз нафаси кезиб юрибди. Ободонлаштириш, кўча ва йўлларни тартибга келтириш, кўчат ўтқазиш ишлари қизғин тус олган. Пойтахтимизнинг Юнусобод тумани аҳли бу борада катта ташаббускорлик кўрсатишмоқда. Туман «Маҳалла» жамғармаси раиси Равшан Гулмирзаев билан суҳбатлашиб, ҳудудда байрамолди тайёргарликлар уюшқоқлик билан олиб борилаётганлигига амин бўлдик.

- Наврўз тенглик, дўстлик ва меҳр-саховат айёми, - деди у. - Бу байрамнинг ўзига хослиги шундан иборатки, нафақат табиат, балки инсонлар ҳам унга покланиб, яшариб пешвоз чиқишади. Ҳудудимиздаги мавжуд 58 та маҳаллада қадимий урф-одатларимизга амал қилган ҳолда феврал ойининг ўрталаридан бошлаб ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш тадбирлари бошлаб юборилди. Дам олиш кунларида кўнгиллилар ҳашари уюштирилиб, ариқлар тозаланиб, дарахтларга шакл берилмоқда. Айниқса, Минор, Қашқар, Мирзо Улуғбек ва Дўстлик маҳаллалари бу борада илдамликни қўлдан бермаяпти.

Нуронийлар эзгу ишларимизнинг сарбонларидир. Уларнинг бевосита ташаббус ва кўмаклари билан туманда бир қатор савобли ишлар амалга оширилди. Туман фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш «Нуроний» жамғармаси атрофида уюшган оқсоқоллар саъй-ҳаракати билан ниҳол ўтқазиш мавсуми бошланди. Бундан ташқари, якка-ёлғиз кексалар, уруш ва меҳнат фахрийлари ҳолидан хабар олиниб, уларга имкон қадар кўмак бериш йўлга қўйилди.

- Эл севган ва катта ҳурмат-эътиборга сазовор оқсоқолларимиз кўкламни ёруғ ниятлар билан кутиб олиш ва маҳаллаларимизни ободонлаштириш ишига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар - дейди жамғарма раиси, қишлоқ хўжалик фанлари номзоди Саиданвар Саидакбаров. -Фаол кексаларимиз бош бўлиб, ёшларга ибрат кўрсатиб, маҳаллалар ободлигига ҳисса қўшмоқдалар.

Ҳақиқатан ҳам ободлик кўнгиллардан бошланади. Кўнгилдаги ободлик оилага, оиладан маҳаллага, маҳалладан юртга тарқалади. Мирзо Улуғбек маҳалласи зиёлилар маскани ҳисобланади. Бу ерда ўнлаб олимлар, ижодкорлар истиқомат қилишади. Улар ёшларни эзгу мақсад атрофида бирлаштириб, баҳорги ободонлаштириш ишларининг бошида турибди. Маҳаллада Наврўз муносабати билан катта тадбир уюштириш режалаштирилган. Байрам тадбиридан бирор киши четда қолмайди. Аввал беморлар, кексалар ҳолидан хабар олинади. Уларга Наврўз совғалари улашилади. Шунингдек, байрам дастурхони ёзилиб, элга ош ва кўкламнинг тансиқ таоми - сумалак тортилади. Кам таъминланган оилаларга саховат кўрсатилади.

Довруғи нафақат республикамизда, балки кўплаб хорижликлар томонидан эътироф этилган Минор маҳалласида ҳам кўкламга алоҳида тараддуд кўрилди. Маҳалла оқсоқоли Ғафур Ғуломовнинг эътироф этишича, бу йилги байрам авалгиларидан-да чиройли ўтади. Саховат, меҳр-оқибат Наврўз анъаналарини янада бойитади. Маҳалладаги йигирмадан ортиқ уруш ва меҳнат фахрийларига эсдалик совғалари, кам таъминланган оилаларга эса моддий кўмак берилади. Унгача Минор қабристонида катта ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари бажарилади. «Гули сиёҳ» деб номланган шаҳар хизмат кўрсатиш бошқармаси жамоаси ҳам бу хайрли ишга ўз ҳиссасини қўшадилар. 18 март куни маҳаллада сумалак пиширилиб, байрам тадбирлари бошлаб юборилади. Ҳудудда жойлашган «ООО ТПП ГАММА КОЛОР СЕРВИС» корхонаси Наврўз арафасида турли хил рангдаги сифатли эмулсия бўёқлари ва пластмасса, оммавий истеъмол идишларини ишлаб чиқарувчи 2 та цехни ишга туширишни режалаштирган. Шунингдек, корхона миллий қадриятларимизга ҳурмат сифатида ўз ҳисобидан элга байрам дастурхони тузаб, кексаларга совғалар улашишни мўлжаллаган.

Дўстлик маҳалла аҳли юқорида зикр этиб ўтганимиздек, бу йилги баҳорни ўзгача қаршиламоқда. Ҳашар тадбирлари бу ерда барвақт бошланди. Одамларни бирлик ва ҳамжиҳатликка ундаган ободонлаштириш ишларида барча ёш-қари фаол қатнашмоқда. Айниқса, кўп қаватли уйлар атрофига мевали кўчатлар ҳамда ҳавони тозалаб берувчи арчалар ўтқазилди. Бундан кўзланган мақсад нафақат тозалик ва ободонликка эришиш, балки халқимизга хос азалий удумлар - қўни-қўшничилик, маҳалла-кўйчилик каби одатларга ёшлар эътиборини қаратишдир.

Ҳасан МАТЁҚУБОВ,
меҳнат фахрийси

Бир Фармон шарофати

БАҒДОДЛИК КАСАНАЧИЛАРГА ЯНГИ ИШ ЎРИНЛАРИ

Бугун Бағдод туманида 164 минг аҳоли истиқомат қилади. 2007 йил январ ойи бошидаги маълумотларга кўра меҳнат ресурслари сони 85,3 мингтани ташкил этади. Шундан 51 минг нафар аҳоли меҳнат билан доимий банд. Кўриниб турибдики, бу ерда янги иш ўринлари яратиш энг долзарб масалалардан саналади.

Президентимизнинг «Йирик саноат корхоналари билан касаначиликни ривожлантириш асосида ишлаб чиқариш ва хизматлар ўртасида кооперацияни кенгайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонидан сўнг туманда бандлик масаласи бўйича бир мунча ишлар амалга оширилди. Хусусан, «Бағдоддон» ҳамда «Бағдод пахта тозалаш» корхоналарида янги иш ўринлари яратишга алоҳида эътибор қаратилди. Касаначиликни ривожлантириш борасида туман меҳнат, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий ҳимоялаш бўлими билан кенг ҳамкорлик йўлга қўйилди.

— Албатта, тушунтириш ишлари ва кераклли йўл-йўриқлар ўз самарасини берди, — дейди туман меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бўлими бошлиғи Йўлчибой Боййигитов. — Ўтган йил мобайнида ҳар икки корхонада 180 та янги иш ўринлари яратилди. Яъни уйда нима иш қилишни билмай ўтирган опа-сингилларимиз ишбай асосида меҳнатларига ҳақ оладиган бўлишди. Улар корхоналарда керак бўладиган қўлқоплар, қоп, халат ва махсус кийимбошлар тикиб беришяпти.

Касаначи-тикувчилар Умринисо Исоқова, Фотима Мадраҳимова, Сабохон Ҳайдарова, Улфатой Саримсоқова, Зайнаб Сулаймоновалар ҳамкасблари орасида етакчилик қилиб келмоқда.

Жорий йилнинг биринчи чорагида яна 30 та, йил давомида эса яна 125 та янги иш ўринлари яратиш режалаштирилган. Касаначиликда ишлаётган ёшларга меҳнат дафтарчалари очилиб, иш стажи ҳам ёзиб борилмоқда.

Абдулҳай ЮНУСОВ,
«Ишонч» мухбири

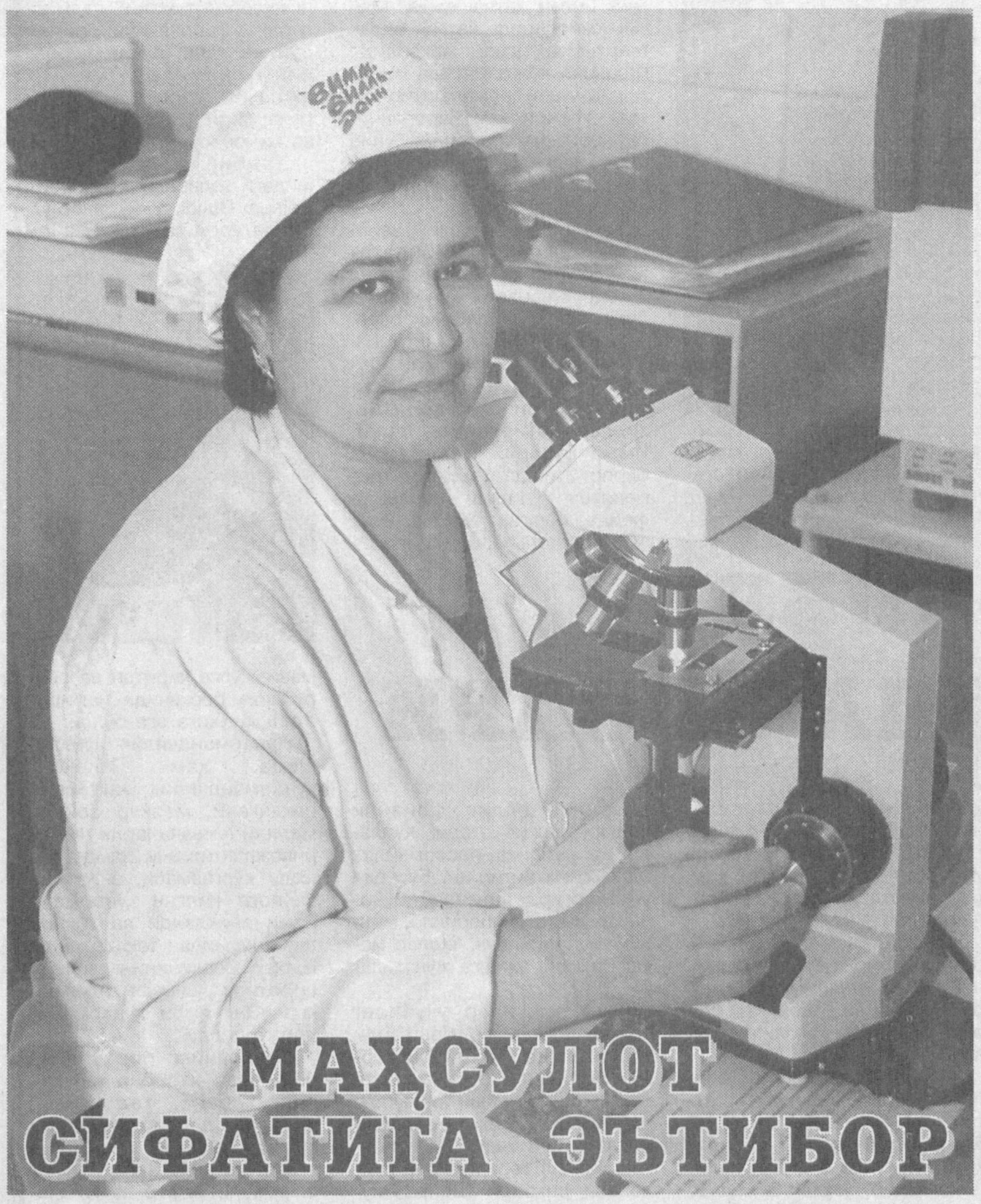

МАҲСУЛОТ СИФАТИГА ЭЪТИБОР

Пойтахтимизда икки йилдан буён фаолият кўрсатиб келаётган «ВИММ БИЛЛ ДАНН Тошкент» масъулияти чекланган жамияти бугунги кунда аҳоли дастурхонига сифатли сут ва сут маҳсулотлари етказиб бермоқда. Инсон организми учун ҳар томонлама фойдали, дармондориларга бой бундай маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва қадоқлашда Италия, Франция, Россия ва Туркиядан келтирилган ускуналардан фойдаланилмоқда.

— Ўтган йили маҳсулотларимиз турини 23 хилга етказишга муваффақ бўлдик, — дейди корхонанинг тижорат ишлари бўйича директори Улуғбек Жабборов. — Улар орасида сут, кефир, парҳезли сузма, йогурт, сариёғ, сметана, қаймоқ ва бошқа маҳсулотлар бор.

Хомашё сифатли, технологиялар замонавий бўлса, албатта маҳсулотнинг харидорлари ҳам кўп бўлади. Ҳозирги вақтда 130 нафар ишчи меҳнат қилаётган корхонада кунига 10 тонна маҳсулот ишлаб чиқарилиб, махсус жиҳозланган автомашиналарда юқори сифати сақланган ҳолда истеъмолчиларга етказиб берилмоқда.

Суратда: микробиолог Сабоҳат Шукруллаева.

Аъло АБДУЛЛАЕВ
(ЎзА) олган сурат

Бухоро томонларда

НЕФТЧИЛАР ШАҲАРЧАСИДА ЯНГИ ИНШООТЛАР

Бухоро вилоятининг кенжа тумани — Қоровулбозорда нефтчилар шаҳарчаси бор. Бундан ўн йил илгари чўл бағридаги ушбу ҳудудни янтоқ, юлғун, саксовул ва ўт-ўланлар қоплаб ётарди. Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи қурилиб ишга туширилгач, мазкур гўша таниб бўлмас даражада ўзгарди. Айни пайтда бу ердаги замонавий лойиҳалар асосида қад ростлаган коттежларда завод ишчиларининг оилалари истиқомат қилади.

Шаҳарча йил сайин кенгайиб ўзгача чирой очмоқда. Яқинда фойдаланишга топширилган бир қатор иншоотлар аҳолига яратилаётган қулайликлар даражасини яна бир поғона оширди.

СОҒЛОМЛАШТИРИШ МАЖМУАСИ

Очиғини айтганда, ҳозиргача Қоровулбозорда талаб даражасида бирорта ҳаммом йўқ эди. Замонавий лойиҳалар асосида қурилиб, фойдаланишга топширилган ҳаммом-соғломлаштириш мажмуаси бир йўла 45 мижозга хизмат кўрсатиш имконига эга.

Лойиҳа-смета қиймати 450 миллион сўмни ташкил этган иншоотдаги асосий ишларни «Амубухороқурилиш» ҳиссадорлик жамияти қурувчилари амалга оширди. Мажмуанинг тез ва юқори сифат билан бунёд этилишида ҳиссадорлик жамиятининг 4- ва 2-механизациялашган кўчма жамланмалари, 3-қурилиш-монтаж бошқармаси бунёдкорлари алоҳида ибрат кўрсатдилар.

— Жамоамиз иш юритувчиси Ҳусниддин Абдуллаев бошчилигидаги 30 нафар қурувчилар 4 ой давомида самарали меҳнат қилди, - дейди 4-кўчма механизациялашган жамланма бошлиғи Ориф Жумаев. — Мажмуанинг нафақат ички ва ташқи қиёфаси, балки унинг олдида ташкил этилган сув пуркагичли гулзорлар ҳамда йўлакчаларга ҳам алоҳида эътибор қаратилди.

БОЗОРИМИЗ ЯҚИН БЎЛДИ

Янгидан бунёд этилган деҳқон бозори аҳоли қувончига қувонч қўшди. 270 квадрат метр савдо ўрни яратилган масканда сотувчи ва харидорлар учун барча қулайликлар мавжуд. Бозор дарвозаси олдида зангори сирли кошинлар билан сайқал берилган чиройли фаввора ҳам киши диққатини ўзига тортади.

— Янги деҳқон бозорининг қуриб ишга туширилиши айни муддао бўлди, - дейди завод ишчиси Н.Раҳмонов. — Ҳозиргача рўзғорга керакли озиқ-овқат маҳсулотларини харид қилиш учун бир неча километр йўл босиб, туман ёки вилоят марказига қатнашга мажбур бўлар эдик.

20 ХОНАДОНДА ҲОВЛИ ТЎЙИ

Янги йилда завод ишчи-хизматчиларидан йигирма киши ҳовли тўйлари ўтказди. Бир ва икки қаватли пишиқ ғиштдан қурилган коттежлар калитини олган оилаларнинг қувончини сўз билан таърифлаб бўлмайди. Сабаби — янги ҳовлилар барча қулайликларга эга. Чунончи, электр энергияси, иссиқ ва совуқ сув, табиий газ, канализация, телефон, маҳаллий шароитлари инобатга олинган ҳолда қурилган айвон, молхона ва бошқа қўшимча бинолар мавжуд. Кичикроқ бўлса-да, томорқани айтмайсизми?

Янги уй калитини олган завод ишчиси Бозоргул Жумабоева халқ фаровонлигига алоҳида эътибор қаратаётган ҳукуматимизга ўз миннатдорчилигини изҳор қилди.

— Корхонамиз ишчи-хизматчилари учун қулайликлар кўламини йил сайин кўпайтириб бораяпмиз, — дейди завод касаба уюшма қўмитаси раиси Ҳошим Қосимов. — Сўнгги 6 ой мобайнида 40 та коттежни фойдаланишга топширдик. Ҳадемай яна 10 тасида қурилиш-монтаж ишлари ниҳоясига етказилади. Шаҳримизда уй-жой, маданий-маиший бинолар қуриш ишлари Ижтимоий ҳимоя йилида ҳам юқори суръатда давом эттирилади.

Иззатулла ҲОЖИЕВ,
«Ишонч» мухбири

«Инсонга наф келтириш — олий бахт» танловига

Моможон опа ҳар доимгидек эрта уйғонди. Одатига кўра боғни, кўча томонларни айланди. «Аллоҳга шукур. Дунёни ҳайратга солиб турган мана шу шаҳри азимда, дориломон шу замонда яшаётганим, элга нафи тегадиган касбда ишлаётганим, мени тушунадиган турмуш ўртоғим борлиги, оқибатли фарзандлар берганлиги учун» дея кўнгилдан ўтказди у. Ҳар тонг шуларни кўнглидан кечирганида, вужудини ҳаяжон қоплайди. Ҳаётга бўлган иштиёқи ортади.

Ичкари кириб, невараларини уйғотишга чоғланди. Нонушта пайтида уларни ақлли бўлиб юришга, дарсларни яхши ўзлаштиришга, кунни сермазмун ўтказишга ундади.

— Кичкинагина бўлса ҳам яхшилик қилишга ҳаракат қилинг, дўстларингизни хафа қилманг, кўпайтиришга уриниг. Билиб қўйинг, болаликдаги дўстлик умрбоқийдир, — деб таъкидлади.

— Хўп, бўлади, — чуғурлашди болалар.

Шундай сўнг, кайфияти кўтарилиб, ишга отланди.

ЯНГИЛИККА, ЯХШИЛИККА ИШТИЁҚМАНД

Йўл-йўлакай болалиги, ёшлиги эсига тушди.

Болалигидан шижоаткор, ташаббускор эди. Қўшни болаларни йиғиб, турли ўйинлар, мусобақалар ташкил қиларди. Совға-салом улашишни яхши кўрарди. Мактабда-ку бирон тадбир унинг иштирокисиз ўтмасди. Адабий кечаларда рол ўйнашни топширишадими, кўрик ўтказиш керакми, тап тортмай зиммасига олаверарди. Янгилик қилишдан қўрқмасди. Шароитга тез мослашиб кетарди.

— Қизимнинг қўлидан келмайдиган иш йўқ, — мақтарди уни отаси. — Шу феълинг бўлса, бир эмас, иккита-учта касбнинг этагини тутсанг керагов.

Отаси ҳақ бўлиб чиқди. Моможон олдинига Хива тиббиёт билим юртини тамомлади. Хива тери касалликлари шифохонасида 8 йил ҳамшира, 10 йил бош ҳамшира бўлиб ишлади. Назарида имкониятларидан фойдалана олмаётгандек, орзу-истакларини рўёбга чиқаролмаётгандек эди. Шу боис 1983 йили ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Тошкент халқ хўжалиги институтининг иқтисодиёт факултетига ҳужжат топширди. Имтиҳонларга пухта тайёргарлик кўриб, талаба бўлди. Фарзандларининг ёшлигига, ишининг масъулиятлигига қарамасдан, изланишда давом этди. Олий ўқув юртини муваффақиятли тамомлади. 1988 йили уни Хива туман китобсеварлар жамияти масъул котиби лавозимига ишга таклиф қилишди. Бу ерда тўрт йил ишлади. Тўрт йил давомида туманда маънавият-маърифатнинг юксалишига, кутубхоналар фаолиятининг кенгайишига салмоқли ҳисса қўшди. У ташкил қилган тадбирлардан сўнг китоб шайдосига айланган одамлар хат ёзиб, унга миннатдорчилик билдиришарди.

Моможон Юсупова 1992—94 йилларда «Назокат» болалар боғчасига мудиралик қилди. Бу янги соҳага ўрганиши ҳам қийин кечмади. Ташаббускорлиги, ишчи-хизматчиларга қайишиши билан тез орада раҳбарлар эътиборини қозонди.

— Касаба уюшмасида ишламайсизми? Бу айнан сизбоп соҳа, — таклиф қилишди бир куни унга.

Матбуотда ўқиганлари, киноларда кўрганлари асосида у касаба уюшмаси тўғрисида маълум тасаввурга эга эди. Касаба уюшмаси бутун дунёда улкан мавқега эгалигини биларди. Шундай обрўй уюшмага ишга таклиф қилишса, йўқ деб бўладими? У 1994 йили таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Хива шаҳар ва туман бўлими раиси муовини ва бош ҳисобчиси сифатида фаолият бошлади. У ишлаётган тармоқ нафақат касаба уюшмаси, балки таълим тўғрисида ҳам билимга эга бўлишни талаб қиларди. Шу боис Моможон ўқишга аҳд қилди ва аҳдини уддалади. 2003 йилда унга ишонч билдириб, касаба уюшмаси раиси қилиб сайлашди.

...Хаёллар оғушида ишга қандай етиб қолганини ҳам билмади у.

Хива шаҳар ва туман халқ таълими бўлими жойлашган бино қаршисида бир зум тин олиб, Ичон қалъа томон юзланди. Қалъа деворлари янада салобатли, янада сирли туюлди. Шу мўъжизакор шаҳарда яшаётганидан яна бир карра фахрланди. Бу фахр қалбидаги эзгу ниятлар сонини янада кўпайтирди, шижоатини оширди, режалар кўламини кенгайтирди.

Иш столига ўтириб, ҳужжатларга кўз югуртирди. Стол четида турган фотоалбомга кўзи тушиб, уни қўлига олди. Расмларда ўтган йили ўтказилган тадбирлардан лавҳалар акс этган. Мана бу суратда Анабиби Худойбергановага совға топшираётган пайти. Анабиби опа узоқ йиллар шаҳардаги 16-мактабда ўқитувчилик қилган. Эндиликда унинг юзлаб шогирдлари халқ хўжалигининг турли соҳаларида хизмат қилишади. Тақдир тақозоси билан Анабиби опа бир ўзи яшайди. Аммо у ҳеч қачон ўзини ёлғиз ҳис қилмайди. Касаба уюшмаси уни оталиққа олган. Моможон опа ҳар ҳафтада совға-салом билан онахонни йўқлаб туради. 19-мактабда ўқитувчилик қилган Болта ота Бобожоновнинг тақдири Анабиби опаникига ўхшаш. Касабақўм отахонга ғамхўрлик қилади. Шаҳардаги 21-мактаб жамоаси ҳам бу қарияларга кўмакдош.

(Давоми 2-бетда)

ВИЛОЯТ БОСҚИЧИ БЎЛИБ ЎТДИ

Изланиш ва ташаббус, бор жойда, албатта, тараққиёт бўлади. Жиззах вилояти халқ хўжалигида нодавлат секторда фаолият юритаётганлар талайгина. Ким тадбиркор, ким фермер, ким ҳунарманд. Уларнинг ҳукуматимиз томонидан қўллаб-қувватланаётгани хусусий секторнинг янада ривож топишида муҳим омил бўлаётир.

Жиззахда «Ташаббус-2007» кўрик-танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди. У нодавлат сектор ишлаб чиқараётган маҳсулотлар ва хизматлар тури кўпайиб, сифати ортиб бораётганини яна бир карра тасдиқлади.

Ҳайъат аъзолари эътироф этишича, ғаллаороллик Маъмура Эшетова «Энг яхши тадбиркор аёл», Жиззах шаҳридан Садоқат Йўлдошева «Энг яхши ҳунарманд», Жиззах туманидан Ёқубжон Ҳакимов «Энг яхши фермер» номинациялари бўйича ғолиб деб топилди. Эндиликда ғолиблар республика кўрик-танловида иштирок этиш учун қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар.

А.АЗИМОВ,
«Ишонч» мухбири

Касаба уюшмалари ижтимоий ҳимоя йилида

ИНСОН АЗИЗ

Жамоа шартномалари қандай бажарилмоқда?

Истиқлолдан сўнг мамлакатимизнинг ҳамма ерида, ҳаётимизнинг барча соҳасида юз бераётган ижтимоий-иқтисодий ўзгаришлар халқимиз турмуш даражасининг яхшиланишига ўзининг ижобий таъсирини ўтказмоқда. Бунда Республикамиз Президенти Ислом Каримов ташаббуси билан амалга оширилаётган ислоҳотлар натижасида иқтисодиётнинг, аввало, етакчи соҳалар таркибининг тубдан ўзгариши, янги-янги замонавий тармоқ ва ишлаб чиқариш шоҳобчаларининг пайдо бўлиши, рақобатбардош маҳсулотлар ҳажми ва экспорт салоҳиятининг ўсиши, миллий валютанинг жорий операциялар бўйича эркин алмашинувига эришилганлиги ва унинг тобора мустаҳкамланиб бориши, нарх-навонинг барқарорлашаётганлиги, инфляция даражасининг пасайиши, умуман, иқтисодиёт тизимининг ривожланиши ўзининг сезиларли таъсирини кўрсатмоқда. Қолаверса, буларнинг барчаси касаба уюшма аъзоларининг меҳнат, ижтимоий-иқтисодий ва маънавий-интеллектуал ҳақ-ҳуқуқлари ҳимояси бўйича фаолиятининг самарадорлигига кўмаклашмоқда. Зеро, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг 1V Қурултойида таъкидлаб ўтилганидек, ижтимоий шерикчилик касаба уюшмалари ҳаракатининг асосий йўналиши бўлиб, Ўзбекистон касаба уюшмалари фаолиятининг негизи сифатида унга эътибор кучаймоқда.

Вилоятимиздаги корхона, ташкилот ва хўжаликларда ижтимоий шерикчилик тамойиллари асосида тузилган келишувлар ва жамоа шартномалари талаби билан ходимларнинг бевосита ва билвосита даромадларини ошириш учун киритилган мажбуриятларнинг бажарилиши орқали ҳар бир ходимга ўртача ҳисобда сарфланган маблағ ҳажми тобора кўпайиб бормоқда. Чунончи, бу кўрсатгич 2004 йил якуни бўйича 39780 сўмни ташкил этган бўлса, 2006 йил якунида 60 минг сўмдан ортди. Бунда вилоятда тузилган 13 та ҳудудий келишув, 15 та вилоят ва 47 та туманлар тармоқ келишувлари ҳамда жойлардаги 7368 та жамоа шартномалари муҳим омил бўлмоқда.

4-5-бетларда

«Инсонга наф келтириш — олий бахт» танловига

ЯНГИЛИККА, ЯХШИЛИККА ИШТИЁҚМАНД

(Боши 1-бетда)

— Касбингдан барака топ, — дея дуо қилади ҳар борганида Болта ота. Ҳаёти ҳақида узундан узоқ ҳикоялар гапириб беради. Моможон опа уларни сабр билан тинглайди.

— Бахтимизга соғ бўлинг, ҳаётимиз сизлар билан гўзал, мазмунга тўла, — дейди ортга қайтаётиб.

Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари бўлган олти нафар отахонга ҳам шундай тилак билдиради.

Яқинда ҳузурига улардан бири — Рейимбой Жуманиёзов ташриф буюрди.

— Ие, отажон, нима қилардингиз овора бўлиб, ўзимиз борардик, — қарши олди Моможон опа.

— Хафа қиляпсиз, мен ҳали қаримадим. Сизлардай ғамхўрларим бор экан, ҳеч қачон қаримайман ҳам, — гина қилди Рейимбой ота.

— Бизнинг ҳам ниятимиз шу, — Моможон опа яхши сўзлари билан отахонни қувонтирди.

Расмни жойига қўяркан, касабақўм раиси бугун-эрта қариялардан яна бир марта хабар олишни режалаштирди.

Навбатдаги расмда аёллар спартакиадаси акс этибди. Ўтган йили кўплаб спорт мусобақалари ташкил қилингани бесамар кетмади. Ишчи-хизматчиларнинг спортга иштиёқи ошди. Демакки, уларнинг ўз саломатликларига муносабатлари ўзгарди. Ютуқлар ҳам чакки бўлмади. Айниқса, стол тенниси бўйича. Шаҳардаги 9-мактаб директори Маҳмуд Машарипов, 4-мактаб ўқитувчиси Венера Жуманиёзова, 10-мактаб ўқитувчиси Муҳаббат Жуманиёзовалар вилоят миқёсида ўтказилган мусобақаларда стол тенниси бўйича биринчи ўрин соҳиблари бўлишди. Кенгашнинг ўзи эса умумжамоа ҳисобида 4-таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси вилоят спартакиадасида 2-ўринни эгаллади. Бу йил спорт тадбирларига янада кенгроқ эътибор қаратиш режалаштирилган. Албатта, биринчи ўринни олишлари шарт. Қолаверса, спорт тадбирларини ўқувчилар, боғча тарбияланувчилари орасида ҳам кўплаб ташкил қилиш мақсад қилинган.

Кейинги сурат уюшмага қарашли «Алпомиш» болалар оромгоҳидан олинган. Ёзда бу оромгоҳда 240 болажон ўз саломатлигини мустаҳкамлади. 24 нафар болакайнинг дам олишига касаба уюшмаси ҳомийлик қилди. Уюшма ҳисобидан вилоятдан ташқари оромгоҳларга 21 бола юборилди. Ҳа, касаба уюшмалари аъзолари қатори уларнинг фарзандларига ҳам доимий ғамхўрлик кўрсатилади. Шу билан бирга шаҳардаги 20-Меҳрибонлик уйига, 97-махсус ақли заиф болалар мактаб-интернатига ҳам моддий-маънавий ёрдам бериб келинади.

Мана бу суратлар уюшма ҳомийлигида ўтказилган рус, ўзбек, инглиз тили бўйича йилнинг энг яхши ўқитувчиси танловларига бағишланган. Танловлар юқори савияда ташкил қилинди. Ғолиблар қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди. Туманда таълим сифатини оширишда ушбу танловларнинг аҳамияти катта бўлмоқда. Бу йил ҳам уюшма ўқитувчилар орасида кўплаб танловлар ташкил қилмоқчи.

Навбатдаги сурат ҳаммасидан қадрли. Унга Қорақалпоғистондаги Султон Увайс бобо зиёратига борганда тушишган. Касаба уюшмаси кейинги йилларда бундай маданий тадбирларга улкан аҳамият бермоқда. Ўқитувчилар тез-тез муқаддас қадамжоларга зиёратга олиб борилади. Ўтган йили Самарқанд, Бухоро каби қадимий шаҳарларга саёҳатлар уюштирилди.

— Ўқитувчиларимизни, барчамизни Худо қўллаб турсин, — шивирлади Моможон опа. — Биз тарбиялаётган болалар эл-юртга нафи тегадиган, тараққиётга хизмат қиладиган инсонлар бўлиб етишсин.

Насиб қилса, бу йил Марғилонга ва Қаршига саёҳатга боришади.

Уюшма раисаси албомни жойига қўйиб, яна ишга шўнғиди. Айни пайтда у янги жамоа келишуви ва шартномалари устида ишлаяпти. Ўтган йили бир келишув ва 33 шартнома асосида муайян тадбирлар амалга оширилди. Иш шароитларини яхшилаш мақсадида шаҳардаги 9-мактаб янги қурилди. 4-мактаб реконструкция қилинди. Бу мақсадлар учун 586 миллион сўм маблағ сарфланди. Шаҳардаги 10-, тумандаги 17-, 21-мактаблар мукаммал таъмирланди. Бунинг учун 187 миллион 300 минг сўм ажратилди. 34 ходимга санаторий, 20 ходимга профилакторийга йўлланма берилди. 256 та кўп болали оилалар, 34 нафар байналмилалчи жангчи моддий рағбатлантирилди. «Устозлар — фахримиз», «Аёл — буюк зот» тадбирлари ўтказилиб, иштирокчиларга қимматбаҳо совғалар топширилди.

Бу йил бир келишув, 35 та жамоа шартномаси тузилади. Ижтимоий ҳимоя йили муносабати билан аъзоларга янада кенг имкониятлар бериш, шарт-шароитларни янада яхшилаш режалаштирилмоқда. «Дейлик, уч ёшгача фарзанди бор оналарга моддий ёрдам миқдорини оширамиз, фаол касаба уюшма аъзоларини мукофотлашга ўтган йилдагидан икки баробар кўп маблағ ажратамиз. Саломатликларини мустаҳкамлашга кўмаклашамиз», — белгилаб қўйди раиса.

Эшик тақиллаб, 2-иқтидорли болалар гимназияси бошланғич касаба уюшмаси раиси Гулхумор Аминова кириб келди. У ўтган йили вилоят миқёсида ўтказилган энг намунали бошланғич ташкилот раҳбари танловида 3-ўринни эгаллаган эди.

— Гимназиямизда Навоий кунларини ўтказмоқчимиз, — деди у.

— Жуда яхши, — қувватлади Моможон опа. — Уюшмамиз ушбу тадбирга ҳомийлик қилади. Ўқувчилар ўртасида Навоий ҳаёти ва ижоди юзасидан танлов ташкил қиламиз. Унинг ғолибларига қимматбаҳо совғалар топширамиз. Навоий ҳазратларига эҳтиром кўрсатиш, унинг ижодини ёшлар қалбига чуқур сингдириш ҳаммамизнинг вазифамиз.

22-мактаб касаба уюшма ташкилоти раҳбари Гулчеҳра Юнусова қўнғироқ қилиб, спорт мусобақаси ташкил қилмоқчилигини билдирди.

— Яхши ўйлабсиз, — уни ҳам олқишлади раиса. — Мусобақа ғолибларига касаба уюшмасининг мукофотларини топширамиз.

Шу тахлит оқшом тушганини ҳам билмай қолди. Моможон опа аста пичирлаб: — Илоҳо, эртага бугундан ҳам баракали бўлсин». Шу тобда хаёлига янги фикр келди. Уни дарҳол қоғозга тушириб қўйди. Тез кунларда ўйлаган бу яхши нияти ҳам рўёбга чиқиши аниқ.

Муҳаббат ТЎРАБОЕВА,
«Ишонч» мухбири

Юртимизда ишлаб чиқаришда хусусий сектор-нинг улушини кўпайтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Маҳсулот таннархини камайтириш ва самарадорликни оширишда унинг аҳамияти катта. Кичик тадбиркорликни ривожлантириш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бирини ташкил этиши ҳам шундан.

Ташаббус-2007

ҒОЛИБЛИК ШОҲСУПАСИ САРИ

Кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантириш, шу соҳада фаолият юритаётганларни қўллаб-қувватлаш ҳамда рағбатлантириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президенти совврини учун анъанавий тарзда «Ташаббус» кўрик-танлови ўтказиб келинмоқда.

Куни кеча «Ташаббус-2007» танловининг Тошкент шаҳар босқичи Ўзбекистон Бадиий Академиясининг марказий кўргазмалар залида бўлиб ўтди. Унда ўз ҳудудининг ғолиби, деб топилган 11 та туманнинг тадбиркор ва ҳунармандлари 2 йўналишда «Энг яхши тадбиркор» ҳамда «Энг яхши ҳунарманд» номига даъвогарлик учун баҳс олиб бордилар.

Қатнашчилар маҳсулотларидан намуналарни кўргазма тарзида ҳайъат аъзоларига тақдим этишди. Бу ўринда ҳунармандлар меҳнатини алоҳида эътироф этиш зарур. Нозик дид ҳамда нафис қилиб ишланган миллий буюмлар — қаламдон, қутича, сандиқ, лавҳлар инсон қўли гул эканлигини яна бир бор айтиб турибди. Айниқса, Бектемир тумани вакили, ҳунарманд Ҳикматилла Жўрабоев томонидан ишланган шахматли ўйма стол ва 6 бўлакли лавҳ ёғоч ўймакорлигининг нечоғлик нозик, мураккаб, шу

билан бирга бебаҳо санъат асари эканлигидан далолат беради.

Тадбиркорлар эришган ютуқлар, ҳунармандлар иқтидори-ю маҳоратига тан бермай илож йўқ. Кимдир миниатюра, наққошликнинг моҳир устаси, кимдир миллий либослар бўйича бетакрор мода яратган дизайнер. Хуллас, ҳар бир иштирокчи ғолибликка муносиб.

Танловда тадбиркорлар ва ҳунармандлар хўжалик фаолияти, экспорт салоҳияти ҳамда импорт ўрнини босувчи маҳсулот ишлаб чиқариш, янги иш ўринларини яратиш, замонавий, шу жумладан, маҳаллий техникадан фойдаланиш, тест синови йўналишига доир савол-жавоб ҳамда иш фаолиятини ёритиб бериш шартлари асосида беллашдилар.

Танаффусдан фойдаланиб, Шайхонтоҳур туманидан қатнашаётган ҳунарманд Дилдора Авезова ва тадбиркор Фурқат Мансуров фаолияти билан танишдик.

— Асосий эътиборни миллий либослар тикишга қаратганмиз, — дейди Дилдора Авезова. Бундан ташқари, ҳозирги кунда мода йўналишига қараб, ўзимизда ишлаб чиқарилаётган ипак ва пахта толасидан попопда костюм, пальтолар ҳам тикамиз. Тикувчилик қошида ўқув маркази ташкил этилган. Бу ерда ёшларга попопчилик ва зардўзлик сирлари ўргатилади. Мунтазам равишда кураш ассоциацияси билан ҳамкорликда ишлаймиз. Кам таъминланган қизларимизга ҳунар ўргатишдан ташқари танлаган соҳалари бўйича шартнома асосида ўқишлари учун ҳам ҳомийлик қиламиз. Яқин кунларда Хоразмда бўлиб ўтадиган халқаро модалар ҳафталигида 15 га яқин кўргазмамиз билан қатнашамиз. Май ойи охирларида чет эл билан шартнома тузиш мақсадида Франция кўргазмасида иштирок этишни режалаштирганмиз. Илгари ҳам Европанинг бу каби шаҳарларида бўлиб ўтган халқаро кўргазмаларда маҳсулотларимизни намойиш этганмиз.

— «Тошкент бадиий керамика тажриба комбинати» МЧЖ қурилиш материаллари ҳамда анъанавий кулолчилик буюмларини ишлаб чиқаради. — дейди Фурқат Мансуров. — Маҳсулотларимиздан Сенат, Ўзбекистон Давлат Консерваторияси бинолари, Шаҳидлар хотираси майдони, Имом Бухорий мажмуасини барпо этишда ҳамда метрополитен қурилиш ишларида фойдаланилган. Жамоамизда 100 нафар ишчи ишлайди. Уларнинг эллик фоизини ёшлар ташкил этади. Кўплари Республика рассомчилик коллежини битирган. Бу ерда уста-шогирд анъанаси бўйича ҳам иш олиб борилиб, маълум муддат ўтгач, ёшлар истагига кўра ўқишга жўнатилади.

Иштирокчилар учун энг ҳаяжонли дамлар бошланди Натижаларга кўра тадбиркорлик йўналиши бўйича пахта толасидан аёллар, эркаклар ва болалар трикотаж маҳсулотларини ишлаб чиқараётган «Камол Топ» хусусий корхонаси раҳбари Шоира Мусаевага «Энг яхши тадбиркор аёл», Шайхонтоҳур туманида фаолият юритаётган «Тошкент бадиий керамика тажриба комбинати» МЧЖга «Энг яхши экспорт қилган ташкилот» номинациялари берилди. «Энг мурувватли тадбиркор» — «Avitsenna-Aroma» МЧЖ (Мирзо Улуғбек тумани), «Энг яхши солиқ тўловчи» —«Sharf-Shirin» хусусий корхонаси (Собир Раҳимов тумани), «Энг яхши инвестор» — «Қизил тош» МЧЖ (Бектемир тумани), «Энг яхши технологияси учун» — «Sharq Plast Servis» МЧЖ (Юнусобод тумани), тадбиркорлик фаолиятини ёритиш бўйича «Энг яхши журналист» номига «Тошкент оқшоми» газетаси бўлим муҳаррири Шарифа Илясова муносиб топилди.

Тадбиркорлик йўналишидаги ғолибликни «Alubond Roison Building technology» шўъба корхонаси (Ҳамза ту-

мани) қўлга киритди ва республика босқичида иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлди.

Ҳунармандчилик йўналишида ҳам Тошкент ҳунармандчилик мактабини сақлагани, мазкур соҳада миллий анъаналарни янада ривожлантиргани ҳамда энг яхши кўргазмаси, энг яхши экспорт қилган ҳунарманд номи аниқланди ва ҳомийлар томонидан тақдирланди. Шаҳар босқичининг ғолиби сифатида Азимжон Алимбеков «Энг яхши ҳунарманд» деб топилди.

Танловнинг республика босқичида ҳар бир вилоятнинг ғолиб тадбиркор, ҳунарманд ва фермери ҳамда Тошкент шаҳридан юқорида номлари тилга олинган 2 нафар вакил иштирок этадилар.

Мактуба МЎМИНОВА,
«Ишонч» мухбири
Икром ҲАСАНОВ
олган суратлар

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурининг Сурхондарё вилоятидаги ижросига оид назорат-таҳлили муҳокамасига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда Олий ва ўрта махсус таълим, Халқ таълими вазирликлари, Сурхондарё вилояти ҳокимлиги ҳамда тегишли ҳудудий бошқарма раҳбарлари, мутасадди ташкилотлар, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

НАЗОРАТ-ТАҲЛИЛ КЎРСАТДИКИ...

Таъкидланганидек, мазкур вилоятда «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурини ҳаётга тадбиқ этиш юзасидан қатор чора-тадбирлар белгиланиб, таълим муассасаларида фуқароларга таълим-тарбия бериш, касб-ҳунар ўргатиш, олий таълим олишнинг ҳуқуқий асослари, ҳар бир кишининг билим олишдан иборат конституциявий ҳуқуқини рўёбга чиқариш борасида муайян ишлар амалга оширилган.

Аммо, шу билан биргаликда, бир қатор камчиликларга йўл қўйилган. Хусусан, вилоят таълим тизими идора ва муассасалари ходимлари таълим тўғрисидаги қонун ҳужжатларидан етарли хабардор эмас. Мазкур ҳолат қонунлар ижроси билан боғлиқ жараёнга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Мактабгача таълим муассасаларига болаларни жалб қилиш вилоят бўйича атиги 12,4 фоизни ташкил қилгани ҳолда, мавжуд имкониятлардан фойдаланиш 74 фоизга тенг. Мазкур муассасаларни озиқ-овқат билан таъминлаш, болаларни овқатлантиришда ўрнатилган талаб ва нормаларга риоя этилмаслик ҳолатлари учрайди.

Мактабгача таълим муассасаларида фаолият кўрсатаётган педагог ходимларнинг атиги 21,9 фоизи, умумтаълим мактабларида фаолият кўрсатаётган педагогларнинг атиги 56,5 фоизи олий маълумотга эга бўлгани ҳолда ушбу муаммони ҳал этиш бўйича амалий ишлар режалаштирилмаган. Педагогларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишда хўжакўрсинлик аломатлари кўзга ташланмоқда.

Йиғилишда ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимига давлат томонидан катта эътибор берилаётганлиги алоҳида таъкидланиши билан бирга, вилоят давлат умуммиллий Дастурига киритилган мактабларнинг фан кабинетларини жиҳоз ва зарур кўргазмали қуроллар билан таъминлаш, педагог кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш, мактабдан ташқари таълим, олий таълим, жисмоний тарбия ва спорт йўналишларида йўл қўйилаётган камчиликлар ҳам қаттиқ танқид қилинди. Йиғилиш сўнггида назорат-таҳлил якунлари юзасидан қўмитанинг қарори қабул қилиниб, тегишли давлат идораларига ижро учун юборилди.

Д. МАДИЕВ,
«Ишонч» мухбири

ЯНГИЕР МЕБЕЛЛАРИ

«Янгиермахсусмебел» масъулияти чекланган жамияти ташкил этилганига ҳали унча кўп вақт бўлгани йўқ. Бироқ. қисқа фурсат ичида ташкилот харидоргир мебел маҳсулотлари билан истеъмол бозорида ўз ўрнини топди.

Корхонада таълим-тарбия масканлари учун зарур мактаб парталари, китоб жавонлари, юмшоқ мебеллар, ётоқхона мебеллари, турли ҳажмдаги стол-стуллар, синф доскалари ишлаб чиқарилмоқда. Маҳсулотларнинг сифатлилиги боис, мижозлар кун сайин кўпайиб бормоқда. Вилоятдаги «Электромонтаж» механизациялашган кўчма жамланмаси, Ховос тумани «Қаҳрамон» қишлоғидаги касб-ҳунар коллежи, Сардоба туманидаги «Хумо» МЧЖ, «Маҳмуд-Достон» хусусий корхонаси янги ташкилотнинг доимий мижозларидир. Корхонада ўтган йилнинг ўзида 90 миллион сўмлик мебел маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Биргина «Қаҳрамон» касб-ҳунар коллежи учун 73 миллион сўмлик турли-туман мебеллар тўплами етказиб берилди.

Энг муҳими, корхона ташкил этилгач, 20 га яқин киши доимий иш ўрнига эга бўлди.

Анорбой НОРҚУЛОВ

Қариси бор уйнинг париси бор

«ҲАЛОЛ ЯШАСАНГ, ЮЗ БИЛАН ЮЗЛАШАСАН...»

дейди 107 баҳорни қаршилаган ғаллаороллик Бувзилол момо

Луқмони ҳакимдан сўрашибди:

— Узоқ яшашнинг сири нимада?

Донишманд зот ўйлаб туриб шундай жавоб берибди:

— Узоқ умр кўриш учун, аввало, инсон ҳалол меҳнат қилиши, дунёдан фақат яхшилик излаб яшаши керак.

Ғаллаорол туманидаги Лалмикор қўрғонида туғилиб камолга етган Бувзилол момо бу йил 107 баҳорни қаршилади. Онахон эсини танибдики, тиниб-тинчимайди. Аввал ота-онасига қўшилиб ғаллачилик ва чорвачилик билан шуғулланди. Ер чопди, мол боқди. Ҳар йили баҳор келиб, она замин зангор либос кийганда, қир-адирлар кўклам ташрифидан яшнаб-яшариб кетганда, унинг ҳам қалби қувончга тўлди. Қирлардан баҳор кўкатларидан териб келиб, кўклам таомлари пишириб, қўни-қўшни, нуроний ва беморларга улашди. Ҳосил йиғиб олинганда ҳам, аввало, ана шу меҳрга ташналарни йўқлаб уларнинг дуосини олди. Чорвадор халқ эмасми ҳар йили бир-икки сўқим боқиб, сўйишарди. Бунда ҳам қўни-қўшни, ногирону хасталар, беморларга насиба ажратиларди. Бувзилол момо шу ёшга кириб бировга сут ёки қатиқ сотган аёл эмас.

— Оқликни сотиб бўлмайди, барака қочади, — дейди онахон. Ҳожатмандларга бирор марта ҳимматини аямаган. Турмуш ўртоғи Эргаш ота Шаматов ҳам содда, самимий, қалби тоза инсон эди. Қўли ҳамиша саховатга, кўмакка очиқ эди. Битта нон топса, ярмини дўстларига улашарди.

Бувзилол момо билан аҳил, иноқ оила қуришди, сиз оғзи санга борган эмас. Икки ўғил, бир қиз тарбиялаб элга қўшишди. Улар ўсиб-улғайиб, ували-жували бўлиб кетишди.

Мустақилликнинг дориломон кунларини Эргаш ота кўрмаган бўлса-да, Бувзилол момога насиб этди. Момо айни кунда 16 невара, 14 чевара ардоғида кексалик гаштини сурмоқда. Қишлоқ аҳли онахонни «улуғимиз» деб эъзозлайди, яхши кунларида дуосини олишга шошилади. Онахон ёш оила қураётган келин-куёвлар турмушига оқ фотиҳа берса, чақалоқларни менинг ёшимга етсин деб ният қилади. Аслида онахоннинг узоқ умр кўришида ана шу яхши нияти ва холислиги асос бўлди десак хато бўлмайди. Бу ҳақда Бувзилол момо шундай дейди:

— Умримда нимага эришган бўлсам, ҳалол ва узлуксиз меҳнатим туфайлидир. Чунки доимий ҳаракат, яхшилик кишини узоқ яшашга чорлаб турар экан.

Онахонни Ғубдун фуқаролар йиғини фаоллари, маҳалладошлари ҳатто туман ва вилоят ҳокимияти вакиллари зиёрат қилишга шошилади. Нуроний зотга савға-салом улашиб дуосини олишади. Бувзилол момодек дуогўй, ёшларни яхшиликка йўлловчи нуронийларимиз бор экан, юртимиз бундан-да қудратли бўлиб бораверади.

Алибой ЭРГАШЕВ,
журналист

Қинғир иш— келтирар ташвиш

Юртимизда тадбиркорликни ривожлантириш учун кенг имкониятлар яратилган. Фуқаролар қонуний йўл билан бемалол моддий даромадга эга бўлишлари мумкин. Афсуски, мўмай фойдани кўзлаб турли қинғирликлар орқали бойлик тўплашга уринаётганлар ҳам йўқ эмас. Давлат солиқ инспекцияси бундай нопок кимсалар йўлига тўсиқ қўймоқда.

МОЛИЯВИЙ ЖАРИМА ҚЎЛЛАНИЛДИ

Жорий йилнинг январ ойида ўтказилган текширишлар натижасида 3 ҳолатда алкоголли маҳсулотлар билан савдо қилиш қоидалари бузилиши аниқланган. Жавобгар шахслардан 1011 минг сўмлик спиртли ичимликлар олинган. Жумладан, шаҳримизнинг Меъморлар кўчасида жойлашган "Навоий истиқболи" хусусий фирмасига қарашли "Нео" ошхонасида 12 хил турдаги жами 167400 сўмлик алкоголли ва яхна ичимликлар расмийлаштирилмаган ҳолда сотувга қўйилганлиги аниқланган. Бунинг устига харидорга 27800 сўмлик чек берилмагани ҳолатига дуч келинди. Тўпланган материаллар чора кўриш учун СВОЖЖДЛКҚ-Днинг Навоий шаҳар бўлимига юборилиб, ушбу фирмага нисбатан 809400 сўм миқдорида молиявий жарима қўлланилди.

Шунингдек, Алоқа шоҳ кўчасида жойлашган "Тангенс" хусусий фирмасига қарашли дўконда сотувчи Д. Рўзиев назорат-касса машинасига 19705 сўмлик савдодан тушган пулни киритмаганлиги, алкогол ва тамаки маҳсулотларини ташкил этувчи 707600 сўмлик ноқонуний товарлар сотувга қўйилганлиги маълум бўлди. Фирманинг Ғалаба шоҳ кўчасидаги савдо дўконида ҳам ана шундай ҳолатлар кузатилди. Дўкон сотувчиси У.Холмуродов харидорга 3400 сўмга чек бермаган пайтида қўлга тушди. Бундан ташқари, сотувчи хазинасида 4950 сўм камомад борлиги аниқланди ва 345 шиша 511300 сўмлик алкогол, 320 қути 150600 сўмлик тамаки маҳсулотлари бухгалтерея ҳужжатлари билан расмийлаштирилмаганлиги учун далилий ашё сифатида ДСИ ихтиёрига олинди. Иккала савдо дўконида ҳам спиртли ичимликлар махсус рухсатномаларсиз сотилаётганлиги фош бўлди.

Қайрат АЛДАБЕРГАНОВ,
Навоий шаҳар ДСИ бошлиғи ўринбосари

МАСЛАҲАТХОНА

САВОЛ: Ёшим 60 га тўлди. Аммо соғлиғим яхши. Пенсияга чиқиб , ишни давом эттирсам бўладими? У ҳолда пенсия тўлови қандай амалга оширилади?

Ш. Ўзбеков, Деҳқонобод тумани

ЖАВОБ: Ўзбекистон Республикаси Конституциясига мувофиқ ҳар бир шахс меҳнат қилиш, эркин касб танлаш, адолатли меҳнат шароитларида ишлаш (37-модда) ҳамда қариганда ва қонунда назарда тутилган бошқа ҳолларда ижтимоий қўллаб-қувватланиш ҳуқуқига эгадирлар(39-модда). «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 7-моддасига мувофиқ 60 ёшга тўлган, камида 25 йил меҳнат стажига эга бўлган эркаклар ёшга доир пенсияга чиқиш ҳуқуқига эгадирлар.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан тасдиқланган ишловчи пенсионерларга пенсия тўлаш тартибига мувофиқ ижтимоий таъминот бўлимларида ҳисобда бўлган ҳамда тегишли муассаса, мулк ва хўжалик шакли, шунингдек меҳнатга ҳақ тўлаш шаклидан қаръий назар, корхоналар, муассасалар , ташкилотларда ишловчи пенсионерларга пенсиялар иш жойи бўйича тўланади.

Пенсионерларнинг турар жойи бўйича ижтимоий таъминот бўлими томонидан тақдим этиладиган топшириқнома иш жойидан пенсия тўлаш учун асос бўлиб хизмат қилади.

Пенсия Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари, фронт ортида фаолият кўрсатган шахслар, 1 ва 2-гуруҳ ногиронлари, Чернобил фожеаси оқибатида зарарланган шахсларга белгиланган пенсиянинг 100 фоизи, қолган бошқа пенсионерларга —50 фоизи миқдорида тўланади.

Пенсионерлар ишдан бўшатилганда корхона ёки муассаса пенсия тўловини тўхтатади ҳамда ижтимоий таъминот бўлимига пенсия тўлови қайси муддатда амалга оширилганлиги кўрсатиш билан топшириқномага билдиришнома юборади.

Ишламаётган пенсионерларга пенсиялар уларнинг яшаш жойидаги ижтимоий таъминот бўлимлари томонидан тўланади.

Саволингизга ҳуқуқшунос Д.МАДИЕВ жавоб берди

* * *

САВОЛ: Ўзбекистон Республикаси Президентининг «2006 йил 1 ноябрдан бошлаб иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва ижтимоий нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида»ги Фармонинг 1-бандига мувофиқ бюджет корхона ва ташкилотлардаги иш ҳақлари, пенсиялар, стипендиялар ва ижтимоий нафақалар миқдорлари ўрта ҳисобда 1.2 баравар оширилиши белгиланган. Уруш ногиронларига пенсия тўлови қандай қайта ҳисобланади?

Х.Мирзакаримов, Сурхондарё вилоят

1990 йил 28 апрелдаги «Ҳарбий хизматчиларнинг пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонун асосида пенсия олаётган уруш ногиронлари ва уларга тенглаштирилган шахсларга иш стажининг давомийлигидан қатъий назар 1 ва 2-гуруҳ ногиронлик пенсияси ўртача ойлик иш ҳақининг 75 фоизи, аммо ёшга доир энг кам пенсиянинг 150 фоизидан кам бўлмаган, 3-гуруҳ ногиронлик пенсияси эса ўртача ойлик иш ҳақининг 50 фоизи, аммо ёшга доир энг кам пенсиянинг 75 фоизидан кам бўлмаган миқдорда тайинланади.

1-гуруҳ(ёлғиз бўлган 2—гуруҳ) уруш ногиронларининг пенсиясига ёшга доир энг кам пенсиянинг 100 фоизи миқдорида қараб туришлик қўшимчаси белгиланади. Ишламайдиган 1-ва 2-гуруҳ ногиронларининг пенсиясига ҳар бир меҳнатга лаёқатсиз оила аъзоси учун ёшга доир энг кам пенсиянинг 50 фоизи миқдорида устама берилади.

Пенсия миқдори ёшга доир энг кам пенсия миқдорига узвий равишда боғлиқ бўлганлиги туфайли энг кам пенсиялар ва 7 карра энг кам иш ҳақидан ҳисобланган пенсиялар фақат 15 фоизга ошади. Қолган ҳолда пенсия ҳисоблаб чиқарилган янги ўртача бир ойлик иш ҳақидан ҳисобланади ва турлича -15 фоиздан 20 фоизгача ошади.

Фуқаролар яна шуни билишлари керак-ки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2003 йил 27 мартдаги Фармони билан жорий этилган «Уй-жой-коммунал хизматлар ҳақини тўлаш бўйича бериладиган имтиёзлар ўрнига компенсация пул тўловлари» фуқароларнинг тоифасига қараб энг кам ойлик иш ҳақининг 18 ёки 45 фоизи миқдорида тайинланиши белгилаб қўйилган. Шу сабабли бу компенсация пул тўлови миқдори ҳам энг кам ойлик иш ҳақининг ошишига мутаносиб равишда 15 фоизга ошади.(10800\ 12420=15 фоиз)

Саволингизга Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги пенсия таъминотини ташкил этиш бошқармаси бош мутахассиси Жомурод СОБИРОВ жавоб берди

ЎЗБЕКИСТОН ТАЪЛИМ ВА ФАН ХОДИМЛАРИ КАСАБА УЮШМАСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

Ҳаётимиз гуллари бўлмиш мунис аёлларни,
опа-сингилларимизни 8 Март — баҳор ва нафосат
айёми билан чин дилдан самимий муборакбод этади.
Оилавий хотиржамлик, гўзаллик ва латофат,
бахт-саодат доимо ҳамроҳингиз бўлсин!

ЎЗБЕКИСТОН СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ХОДИМЛАРИ КАСАБА УЮШМАСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

Гўзал диёримизнинг барча аёлларини
ва соҳада меҳнат қилаётган лобару дилбар
опа-сингилларимизни 8 Март — Халқаро
хотин-қизлар байрами билан самимий қутлайди.
Баҳор гуллари каби гўзал аёлларимизга
бахт-саодат, омад ва қувонч, оилавий
тотувлик ва фарзандлар камолини тилаб қоламиз!
Айёмингиз қутлуғ бўлсин, опа-сингиллар!

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ — ОЛИЙ БАХТ
O'.K.U.F. F.T.U.U.

Касаба уюшмалари

(Боши 1-бетда)

Ҳудудий келишувларга аҳолининг яшаш шароитларини яхшилаш, ишсизликнинг олдини олиш, кам таъминланган, кўп болали, боқувчисини йўқотган оилалар, ўзгалар парваришига муҳтож кишиларни қўллаб-қувватлаш каби тадбирларнинг киритилишига эришилмоқда.

Касаба уюшмалари ташаббуси билан корхона ва ташкилотларда қабул қилинган жамоа шартномаларида ходимлар, шу жумладан, аёлларга қатор ижтимоий имтиёзлар белгиланган. Фикримиз далили сифатида жамоа келишувлари ва шартномалари орқали 2006 йилда амалга оширилган ишлардан айримларини тилга олиш мумкин. Масалан, якунланган йилда 7766 нафар кам таъминланган оилага 102,3 миллион сўм, 2269 та кўп болали оилага 29,8 миллион сўм, 2071 нафар пенсионерга 23,5 миллион сўм, 3912 нафар уруш ва меҳнат фахрийсига 44.3 миллион сўм, 584 нафар байналмилалчи жангчига 7,9 миллион сўм моддий ёрдам кўрсатилди. Шунингдек, 803 нафар кўп болали онанинг иш ҳафтаси бир соатга қисқартирилди ва бунинг учун корхоналарнинг 5,8 миллион сўм маблағи сарфланди.

Маълумки, ходимларга иш ҳақининг ўз вақтида тўланишини таъминлаш масаласи ҳам касаба уюшмалари ижтимоий ҳимоя вазифаларининг узвий бир қисмидир. Бу масала юзасидан вилоят ҳокимлиги, марказий банк, меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси ҳамда вилоят прокуратураси билан мунтазам равишда ҳамкорлик қилинмоқда.

Жойларда иш берувчиларга ходимлар иш ҳақидан муддати ўтган қарздорликни бартараф этиш бўйича расмий талабномалар бериш, ҳокимият, банк, прокуратура органларига мурожат қилиш ҳамда судларга даъво аризасини киритиш амалиёти қўлланилмоқда.

Аҳолини доимий иш ўринлари билан таъминлаш (бандлик дастури бажарилишига эришиш) ижтимоий ҳимоянинг муҳим талабларидан биридир. Вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари маҳаллий

Жамоа шартномалари қандай бажарилмоқда?

ИНСОН АЗИЗ

ҳокимликлар, идора ва муассасалар, тегишли ишлаб чиқариш ташкилотлари билан ҳамкорликда янги иш ўринларининг яратилиши, ишсизларнинг янги меҳнат ўринлари билан таъминланиши чораларини кўрмоқдалар. Масалан, ўтган йилда 29 минг 920 та ана шундай янги меҳнат ўринлари яратилди ва бекор қолган ҳамда мактаблар ва ўқув юртларини тугаллаган йигит-қизлар иш билан таъминланди. Булардан ташқари, ижтимоий ҳимояга муҳтож фуқароларни ишга жойлаштириш мақсадида вилоят ҳокимлигининг меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси томонидан касаба уюшмалари ҳамкорлигида туманларда 34 марта меҳнат ярмаркалари ўтказилди ва уларда 2281 нафар фуқаро ишга жойлаштирилди, шундан 952 нафари аёллардир. Бунга қўшимча вилоят миқёсидаги мавжуд 55 та йирик саноат корхоналари қошида касаначилик меҳнати ташкил этилган бўлиб, уларда 5300 нафар киши меҳнат қилмоқда. Вилоятда кичик бизнес ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, уларга ҳуқуқий маслаҳатлар беришни яхшилаш мақсадида бирлашмада доимий ишлайдиган «Ишонч» телефони ташкил этилган. Ушбу телефонга турли саволлар билан мурожаат этганларга ўз вақтида қонуний маслаҳат ва йўл-йўриқлар бериб борилмоқда.

Ишловчиларнинг меҳнат ҳуқуқлари ва ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоялашда улар меҳнатини муҳофаза қилиш муҳим ўрин тутади. Шу муносабат билан касаба уюшмалари бозор иқтисодиёти шароитида меҳнаткашлар меҳнатини муҳофаза қилиш ишларини такомиллаштириб бормоқдалар. Бунда тарғибот ишларига меҳнат жамоаларини жалб қилиш, меҳнат муҳофазаси бўйича жамоатчилик назоратини кучайтириш, кўрик-танловлар ўтказиш орқали иш жойларида соғлом ва хавфсиз меҳнат шароити яратилиши юзасидан зарур тадбирлар амалга оширилмоқда. Масалан, ўтган йил мобайнида касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси, тармоқ, туман кенгашлари ва вакилликлари томонидан 275 та бошланғич касаба уюшма ташкилотларида меҳнат муҳофазаси бўйича олиб борилаётган ишлар ўрганилди. Бу жараёнда 1240 та меҳнат муҳофазаси бўйича қоида ва меъёрлар бузилиши ҳоллари аниқланди. Бу ҳолатларнинг 1100 таси ўз вақтида бартараф этилди. Ишлаб чиқаришда жароҳат олган ходимлар ва боқувчисини йўқотган оилаларга 132 та ҳуқуқий ёрдам берилди. 2006 йилда содир бўлган бахтсиз ҳодисаларда жароҳатланганларга иш берувчилар томонидан жами 21,5 миллион сўм миқдордаги зарар тўловлари берилишига эришилди.

Маълумки, ишловчилар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш ижтимоий ҳимоянинг муҳим қисмидир. Чунончи, ўтган йилда касаба уюшмалари тасарруфидаги ижтимоий суғурта маблағлари ҳисобидан 738 киши санаторийларда, 454 киши санаторий-профилакторийларда соғломлаштирилди. 2006 йилнинг ёз мавсумида 12012 нафар ўғил-қиз шундай имкониятдан баҳраманд бўлдилар. Яна бир муҳим жиҳати шундаки, маҳаллалардаги кам таъминланган ва кўп болали оилаларнинг 7200 нафар фарзандларига бепул йўлланмалар ажратиб берилди. Шунингдек, вилоят ногиронлар жамияти тавсияси билан 20 нафар ногирон, «Меҳрибонлик уй»ларидан эса 135 нафар бола ҳам оромгоҳларда бепул дам олдирилди.

Жорий йилнинг дастлабки ойи ичидагина вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси, тармоқ вилоят кенгашлари ва вакилликлари томонидан 15 нафар ходим ўз ишига тикланди ва бекор юрган вақтлари учун 650 минг сўм миқдорида моддий зарар ундириб берилди.

Умуман, ўтагн йилда вилоят бўйича касаба уюшмалари томонидан 8 мингдан ортиқ кам таъминланганлар, пенсионер ва ногиронларга турли миқдорда моддий ёрдам кўрсатилди. Бу борада Наманган электр тармоқлари, 11-механизациялашган кўчма жамланма, «Намангантекстил», «Нотўқимачи», «Наманганмаш», акционерлик жамиятлари, Уйчи ва Тўрақўрғон туманларидаги агросаноат тизими ташкилотларида ва хўжаликларида ибратли ишлар олиб борилмоқда. Шунингдек, вилоят олий ва ўрта махсус ўқув юртларида таълим олаётган 28 нафар иқтидорли, фаол ва жамоатчи ўқувчиларга таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси томонидан стипендиялар бериб борилмоқда.

Бирлашма «Ижтимоий ҳимоя йили»да бу борадаги саъй-ҳаракатларни янада кучайтириш чорасини кўрмоқда. Ушбу йўналиш бўйича барча вилоят тармоқ кенгашлари, вакилликлар, шаҳар ва туман тармоқ қўмиталари ҳамда бошланғич касаба уюшма ташкилотлари томонидан махсус тадбирлар ишлаб чиқилган ва уларнинг бажарилиши назорат қилиб борилмоқда. Ишловчиларни, кам таъминланган ва кўп болали оилаларни, қаровчисини йўқотган кекса ва ногиронларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, ишловчиларни ҳамда уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш учун зарур бўлган барча чора-тадбирларни амалга ошириш кўзда тутилган.

Пайзулло ПАЯЗОВ,
Наманган вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси раиси

Туман ижтимоий таъминот бўлимида 19 минг 137 нафар пенсионер бўлиб, уларга 15 нафар мутахассис хизмат кўрсатмоқда.
Тайинланаётган барча пенсия ва нафақалар 1993 йил 3 сентябрда қабул қилинган «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонуни асосида амалга оширилмоқда. Ўтган йил 827 та ёшга доир, 175 та боқувчисини йўқотганлик, 219 та ногиронлик, пенсиялари қайта ҳисобланди.

ПЕНСИЯ ВАҚТИДА

Шунингдек, 214 нафар кишига ижтимоий нафақалар тайинланди. Шундан 132 нафари 16 ёшгача ногиронлик, 74 нафарига болаликдан ногиронлик, 8 нафарига иш стажига эга бўлмаган боқувчисини йўқотганлик бўйича нафақа ва 2886 нафар бола туғилиши муносабати билан бир йўла нафақалар тайинланди.

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг 2002 йил 27 майдаги 80-сонли буйруғига асосан пенсияларнинг тўғри тайинланиши, маблағларнинг ортиқча тўланишининг олдини олиш мақсадида, бўлим бошлиғи муовини ҳамда пенсия тайинлаш бўйича шўъба бошлиғи таркибида комиссия тузилган бўлиб, 2002 йил 27 майда туман ижтимоий таъминот бўлимининг буйруғи чиқарилди ва ҳафтанинг ҳар пайшанба куни комиссия куни, деб белгиланди. Шунингдек, комиссия аъзолари томонидан нотўғри тайинланган ортиқча ва кам тўланган, шубҳа туғдираётган пенсия ишлари ўрганиб чиқилиб, тўлиқ текширилмоқда.

Ижтимоий таъминот бўлимида пенсия, дафн, суюнчи пули тўловларини ўз эгаларига етказиб бериш юзасидан ўтказиладиган мониторинг почта алоқа бўлимлари билан ҳамкорликда сифатли ташкил этиляпти. Пенсия ва нафақаларнинг белгиланган тартибда тўлиқ элтиб берилиши бўйича мониторинг ўтказишга бириктилган ходимлар фаолияти қаттиқ назоратга олинди. Пенсия тўловини кечиктириб тўлаш ҳолатларига йўл қўйган масъул шахсларга интизомий чоралар кўрилиши уқтириб ўтилди. Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги томонидан тавсия этилаётган тартибга кўра ҳар бир пенсия ва нафақа олувчининг паспортида кўрсатилган яшаш жойлари чуқур ўрганилди.

«Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонунининг 8,18 ва 22-моддаларига асосан пенсиялар тўғри тайинланиб тўланишига қатъий амал қилинаётир. Мазкур моддаларга кўра, пенсия ишлари турлари бўйича ажратиб тахлаб қўйилди. Шунингдек, фуқароларнинг қонунчиликда белгиланган тартибда меҳнат фаолиятини тасдиқловчи ҳужжатлари бўлмаган ҳолда маълумотномага асосан пенсия тайинлаш мумкин эмаслиги таъкидланди. Тўлиқсиз стаж билан тайинланган пенсия ишлари вилоят меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармасининг хулосасига асосан тасдиқдан ўтказиб, кейин тўловга бериш тушунтирилди.

Жумладан, 189 минг 46та пенсия ва ижтимоий нафақа ишлари қайта ҳисоблаб чиқилди.

Фидойилар

МЕҲНАТНИНГ РОҲАТИ ЎЗГАЧА БЎЛАДИ

Масаланинг ҳуқуқ-тартибот идоралари даражасига кўтарилиши раҳбарга хуш келмади. Бир хаёли касаба уюшма етакчисини жазолашга етакласа-да, тиши ўтмаслигини ўйлаб ўзини тийди.

Саксонинчи йиллар ўрталарида маъмурият ва касаба уюшма ташкилоти ўртасида низо чиқди. Иқтисоди ночор хўжалик ишчиларига ойлик-маош тўлашда катта қарздорлик юзага келди. Бу ҳолат касаба уюшма етакчиси Шоназар Элмуродовни бефарқ қолдирмади. Таранг вазиятни юмшатиш ва ходимларнинг меҳнат ҳақини беришга хўжалик мутасаддилари шошмади. Касаба уюшма раисининг ёзма мурожаатлари раҳбар столи ғаладонининг қайсидир бурчида чанг босиб ётаверди. Бу ҳолни кўриб етакчи қўл силтамади. Маъмуриятга мурожаат қилдим, вазифам уддаланди, дея хотиржамликка берилмади. Масъул кишилар эътиборини вужудга келган ҳолатга қаратди. Пировардида иш берувчи ҳаққоний талабни бажаришдан ўзга чора тополмади.

— Ўша пайтлари анча тазйиқлар бўлди, — дейди Шоназар ака. — Аммо бўш келмадик. Охир оқибатда хўжаликда маошдан қарздорлик барҳам топди.

Меҳнат қилиб ҳали биров кам бўлган эмас. Қатъиятли етакчининг мавқеи янада ошди. Натижада Шоназар ака вилоят қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба уюшмаси кенгаши бўлим мудири вазифасига кўтарилди.

Қисқаси бу ажойиб инсоннинг 40 йиллик меҳнат фаолияти касаба уюшма ташкилотларида кечди. Бошланғич ташкилот етакчилигидан халқ таълими бўлими ходимлари касаба уюшма қўмитаси раиси даражасигача кўтарилди, хўжалик ва вилоят агросаноат тизими касаба уюшмаларида фаолият кўрсатди. Муайян фурсат халқ таълими, касб-ҳунар таълими бошқармаларида масъул вазифаларда ҳам хизмат қилди. Касаба уюшмада ишлаш заҳмати, қийинчиликлари уни сира чўчитган эмас. Аксинча, меҳнати қувончга айланди.

Саккиз йилдирки, вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси ижтимоий суғурта бўлимини бошқариб келаяпти. Давлат маблағларини ўз ўрнига, мақсадли сарфлашда тажрибали ходимнинг ҳаётий сабоғи қўл келаяпти. Меҳнат аҳли саломатлигини сақлаш, уларнинг дам олишини ташкил этишда билим ва кўникмасини аямаяпти. Яна бир эътиборли жиҳати вилоят касаба уюшмалари етакчилари унинг ўгит ва маслаҳатларига таянади. Кўп йиллик меҳнат, фидойилик самараси ўларок юзлаб шогирдлар етиштирди. У ишдагина эмас, оилада ҳам комил инсон. Икки ўғил, уч қизи бор. Улар ҳам оталари сингари ҳаётда ўз ўринларини топишган. Шоназар аканинг режалари улуғ. У жамоат ташкилоти нуфузини ошириш, мавқеини мустаҳкамлаш ва кишиларга хизмат қилишдек эзгу мақсад учун астойдил бел боғлаган.

Саид ТОҒАЕВ,
Самарқанд вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси ходими

Бошланғич ташкилотларда

Одамлар орасида

Одатдаги иш куни эди. Эшик тақиллаб, фаррош аёллардан бири кўринди.
— Илтимосим бор эди, — аёл бошини қуйи эгди. — Ўғлимнинг тоби қочиб қолди. Даволатишга қўлимиз андак калталик қиляпти. Агар мумкин бўлса ёрдам берармикинсизлар, деб келувдим.
— Сиз хавотир олманг. Ўғлингиз албатта шифо топади, — деб Худойберган оға аёлни овутди. — Уни шифохонага ётқизинг. Биз ҳам қараб турмаймиз.
Онанинг фарзанди шифохонага ётқизилди. Касабақўм ваъдасида турди. Кўп ўтмай бола шифо топди.

— Йилнинг «Ижтимоий ҳимоя йили» деб номланиши зиммамизга катта масъулият юклайди, — дейди Элликқалъа туман Марказий шифохона бошланғич касаба уюшма қўмитаси раиси Худойберган Каримбердиев. — Бинобарин, ишчи-хизматчи танг аҳволга тушса, даставвал касаба уюшмасидан ёрдам сўрайди. Қўмитамиз ўз атрофига 1558 нафар аъзони жипслаштирган. Табиийки, улар орасида ижтимоий ҳимояга муҳтожлари ҳам бор. Зарур бўлганда қўллаб-қувватламасак, нима деган одам бўлдик.

Меҳнат аҳлига ғамхўрлик кунимизнинг долзарб вазифасидир. Мавжуд жамоа шартномасида уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, манфаатлари аниқ кафолатланган. Шунга кўра, шифохона томонидан ушбу шартнома асосида муайян ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, фаол тиббиёт ходимлари рағбатлантирилиб, ходимларнинг тунги иш вақтлари учун қўшимча маош тўланаётир. Шунингдек, иш вақтидан ташқари ва байрам кунлари ишлаганлар ҳам эътибордан четда қолмаяпти. Ишчи-ходимларнинг сиҳат-саломатлиги муҳим масала. Шундан келиб чиқиб, 17 нафар ходим санаторийларда дам олдирилди. 15 нафар аъзонинг фарзандлари оромгоҳларга юборилди.

Иш шароитларини яхшилаш юзасидан ҳам аниқ чоралар кўрилмоқда. Марказий касалхонада жойлашган туғруқхона бўлимида операция хонаси, 3 та туғруқ зали, қабул бўлинмаси, чақалоқлар интенсив хонаси, палаталар ва даҳлиз ҳомийлар томонидан 14 миллион сўм миқдорида маблағ сарфланиб, таъмирланди. Юқумли касалликлар бўлимининг таъмири учун 8 миллион сўм, терапия бўлимига эса 4 миллион сўм ажратилди.

— Худойберган оғани фидойи десак, янглишмаймиз, — дейди бош шифокор Абажон Авезов. — Ҳар доим ишчи-хизматчилар учун елиб-югуриб юради.

Дарҳақиқат, касабақўм ишбилармон бўлса, аъзосининг юки ерда қолмайди.

— Илгари кўпчилик касаба уюшмасининг вазифаси санаторий ва болалар оромгоҳларига йўлланма беришдан иборат деб ўйларди, — дея суҳбатни давом эттиради Худойберган оға. — Ҳозир муносабат бутунлай ўзгарган. Касаба уюшмага бўлган ишонч юксалган. Аъзоларимиз ҳар қандай вазиятда биринчи навбатда биздан кўмак сўрашмоқда. Маъмуриятдагилар ҳам бирон тадбирни амалга оширишдан олдин бошланғич ташкилот билан маслаҳатлашадиган бўлишди.

Кейинги йилларда иш берувчи ва касаба уюшма ҳамкорлигида турли маданий тадбирлар, учрашувлар, давра суҳбатлари, танловлар ўтказилиши одат тусига кирди. «Энг яхши ҳамшира» кўрик-танлови шулар сирасидандир. Унда шошилинч тиббий ёрдам бўлими ҳамшираси Зумка Нурлаканова ғолиб, деб топилиб, телевизор, видеомагнитофон ва уяли телефон билан тақдирланди. «Энг яхши доя» — Муқаддас Ҳайитбоевага ҳам қимматбаҳо совғалар берилди.

Б.РЎЗМЕТОВ

КАСАНАЧИЛИК ИМКОНИЯТЛАРИ

Сирдарё вилояти меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бошқармаси томонидан Сирдарё шаҳридаги «Ганжинаи Моҳинур» ўқув марказига 1 миллион 500 минг сўмлик хайрия ёрдами ўтказилди. Ўқув маркази «Микрокредитбанк» Сирдарё тумани бўлими томонидан қўллаб-қувватланди. Бу молиявий идора ўқув марказини ривожлантиришга 5 миллион сўмлик имтиёзли кредит ажратилди.

Мазкур маблағлар эвазига ўқув марказига тикув машиналари, зардўзлик дастгоҳлари сотиб олиниб, янги иш ўринлари очилди. Жамоа беш нафар аёл билан шартнома тузди. Севара Сунатова, Матлуба Қозоқова, Мукаррам Қурбонова, Светлана Маҳкамова, Шаҳноза Иноятовалар қўлидан чиқаётган аёллар либослари, зардўзлик маҳсулотлари, болалар кийим-кечаклари харидорларга манзур бўлмоқда.

— Касаначиларга меҳнат шартномаси асосида ҳар ойда яхшигина ҳақ тўлаяпмиз, — дейди ўқув маркази раҳбари, ёш тадбиркор Нодира Қурбонова. — Уларга уйда ишлаш учун етарли шарт-шароит яратиб бердик. Келгусида касаначилар сонини янада оширишни мўлжаллаяпмиз.

Анорбой НОРҚУЛОВ,
журналист

САХОВАТ

Зафарободлик тадбиркор ва фермерлар ногирон, кам таъминланган оилаларга саховатпешалик кўрсатмоқдалар. Улар Президентимизнинг «Ижтимоий ҳимоя ... жамиятимизнинг, барчамизнинг бурчимизга айланиши даркор» деган кўрсатмаларига амал қилишмоқда. Буни «Курувчилар» маҳалласида яшовчи тадбиркор Бахтиёр Одилов мисолида кўриш мумкин. У Ширинбой Болқибоев оиласига битта сигир ҳадя қилди.

«Шерзод», «Хумохол» номли кичик фермер хўжалиги туманнинг «Ҳулкар» қишлоғида яшовчи кам таъминланган Раъно Файзуллаева хонадонига болали сигир олиб берди.

Ҳулкарлик Тўйназар Расуловга фермерлар олиб берган сигир қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Анвар Маматқулов томонидан тантанали равишда топширилди.

Туман пахта тозалаш корхонаси жамоаси шарофати билан Меҳри Абдуллаева ҳам сигирли бўлди.

Алибой ЭРГАШЕВ,
журналист

«Касаба уюшма ташкилотлари ўзининг барча фаолиятида миллий истиқлол мафкурасига, мамлакат касаба уюшмаси ҳаракатининг янги ғояларига, шунингдек, ижтимоий ҳамкорликда «Маънавият инсон фаровонлигининг кафолати», «Касаба уюшмаси қанча кучли бўлса, иш ўрни шунча хавфсиз бўлади», «Ўзбекистонда муносиб меҳнат» каби тамойилларга амал қилаяпти» деган эди Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси раиси Дилбар Жаҳонгирова «Ишонч» газетасида босилган «Касаба уюшмалари Ижтимоий ҳимоя йилида» мақоласида.

КЎНГИЛ ОЛИШ

Дарҳақиқат, шундай. Инсон манфаатлари доимо касаба уюшмалари диққат марказида турибди. Ижтимоий мулоқотлар самарадорлигини оширишга қаратилган изчил ҳаракатлар яхши натижа бераётир. Бугун республикамиз миқёсида Федерация Кенгаши мутахассислари иштирокида ишлаб чиқилган 82 та тармоқ, 14 та ҳудудий келишувлари амал қилмоқда. Жойларда 600 дан ортиқ ҳудудий-тармоқ келишувлари тузилган. Уларнинг аксарияти Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ва унинг жойлардаги органларида рўйхатдан ўтказилган.

Айниқса, тармоқ келишувларига иш ҳақини ўз вақтида тўламаганлиги учун иш берувчиларни моддий жавобгарликка тортиш, нарх-наво ўзгаришига қараб иш ҳақини қайта кўриб чиқиш каби меъёрларнинг киритилиши келишувлар сифати ва таъсирчанлигини анча юксалтирди.

Федерация Кенгаши раёсати ўзининг қарорлари билан тузилаётган жамоа келишувларида давлат дастурларига кўра, аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож, ночор қатламини ижтимоий ҳимоялаш чораларини кучайтиришни касаба уюшма органларига тавсия этиб борди.

Ўтган йиллар мобайнида Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳар касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмалари, жойлардаги ижро этувчи ҳокимият органлари ва савдо-саноат палаталари ўртасида ижтимоий мулоқот ривожланди.

Ҳаёт шиддат билан давом этаётир. Республика иқтисодиётидаги туб ўзгаришлар аҳолининг бандлик ҳолатига ҳам таъсир кўрсатди. Ушбу масала кун тартибидаги ижтимоий ҳимоянинг муҳим йўналишига айланди. Шу маънода Федерация Кенгаши ҳамда Республика Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ўртасида 2006 — 2010 йилларга мўлжалланган қўшма тадбирлар режаси ишлаб чиқилиб, тасдиқланганлиги айни муддао бўлди.

Унга биноан касаба уюшма органлари ходимларнинг бандлигини таъминлашда, меҳнат бозорида рақобат қила олмайдиган фуқаролар учун иш жойларини яратишда, меҳнат ярмаркаларини ва бошқа тадбирларни ўтказишда фаол иштирок этиши назарда тутилган.

Хусусан, режага кўра жойларда ишлар қай йўсинда ташкил этилаётгани ўрганилди. Жумладан, Қорақалпоғистон Республикаси ҳамда Савдо, матлубот кооперацияси ходимлари ва тадбиркорлар касаба уюшмаси ташкилотларининг жамоа келишувлари ҳамда шартномалар асосида меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялаш борасидаги фаолиятига эътибор қаратилди.

Пировард натижада маълум бўлдики, эришилган ютуқлар билан биргаликда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Бинобарин, касаначилик, оилавий тадбиркорлик, хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш, ходимлар учун иш вақти ва дам олиш меъёрларига риоя этилиши, иш ҳақининг ўз вақтида тўланиши устидан касаба уюшмалари томонидан таъсирчан назорат ўрнатилишини таъминлаш, жамоа келишувлари ва шартномалари лойиҳалари экспертизасининг сифатини кўтариш лозимлиги қайд этилди.

Автомобил, дарё, электр транспорти ва йўл хўжалиги ҳамда Алоқа ходимлари касаба уюшмаларининг нодавлат сектори ходимларини аъзоликка жалб этиш, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишнинг аҳволи кўздан кечирилганида, касаба уюшмалари сафида ўз фаолиятини меҳнат ва фуқаролик қонунчилиги туташуви асосида амалга ошираётган янги аъзолар (хусусий ташувчилар, киоскачилар, касаначилар ва ҳоказо) гуруҳларининг пайдо бўлиши муносабати билан уларнинг ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимоясининг анъанавий шакл ҳамда услублари ўзгартирилиши лозимлиги қайд этилди. Шу масалада раёсатда қабул қилинган қарорлар жамоа шартномалари ва келишувларида ходимларнинг турли гуруҳлари меҳнатининг хусусиятлари инобатга олиниши, уларнинг ўзига хос муаммолари ечимига бағишланган чора-тадбирлар акс эттирилиши назарда тутилган.

Ўзбекистон агросаноат

ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ ЙИЛИДА

Қонун ва ижро

ТЎЛАНЯПТИ

Масалан, туман почта алоқа боғламига қарашли 24 та алоқа бўлими пенсионерларга намунали хизмат кўрсатаяпти. Ўтган йил давомида пенсионерларнинг пенсия тўлови тўғри тўланаётганлигини ва пенсия учун ажратилган маблағ мақсадли сарфланаётганлигини назорат қилиш мақсадида 24 та алоқа бўлимини текширишдан ўтказиш режалаштирилганди. Шунга кўра, ушбу алоқа бўлимларида 48 марта текшириш ўтказилди. Шу жараёнда 14 минг 125 нафар пенсионер билан мулоқот бўлиб ўтди. Аниқланган хато ва камчиликлар юзасидан Почта алоқа боғламига ёзма равишда билдириш хатлари юборилди. Уларга асосан Почта алоқа бўлими ходимларининг 3 нафарига интизомий жазо берилди. Бундан ташқари ҳар ойда тўлов якунлангандан кейин танлов асосида Алоқа бўлимларида сўровномалар ўтказиляпти. Шу жараёнда пенсияларни берилмасдан берилди, деб ҳисоб бериш ҳоллари жумладан, айрим тадбиркор пенсионерлар ортиқча пенсия олганлиги маълум бўлиб қолди ва буни бартараф этиш чора-тадбирлари кўрилди.

Масалан, Қизилтепа қишлоғидан О. Соатова, Оқработдан Н. Абдиева, қорабоғлик Т. Хидиров, Тўқбой қишлоғидан С. Матёқубова, Пахтакор кўчасидан Р. Нормуродова ва бошқа пенсионерлардан уларнинг ўз аризаларига биноан 10 фоиз миқдорида ойлик пенсияларидан ушлаб қолинди.

Шунга ўхшаш ўтган йил давомида 402 нафар киши касаллик варақаси бўйича нафақа олган. Уларнинг тўғри берилганлигини аниқлаш мақсадида 13 та ҚВП текширилиб, далолатномалар тузилди ва тегишли чора-тадбирлар кўрилди. Пировардида мавжуд камчиликлар очиб ташланди.

Саодат ҲАМИДОВА,
Қамаши туман ижтимоий таъминот бўлими бошлиғи

ИШОНЧЛИ КАФОЛАТ

Сурхондарё вилояти меҳнаткашлари фойдаланаётган қўшимча имтиёз ва енгилликлар сони бугун 50 турдан ошиб кетди. Албатта, бу ижтимоий шерикчилик шартномасига амал қилинаётгани туфайлидир.

— Ҳукумат бошқарув идоралари, хўжалик ташкилотлари, иш берувчилар билан барча бўғинлардаги касаба уюшмаларининг ижтимоий шерикчилиги жамият аъзоларининг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини муҳофазалашнинг ишончли кафолатига айланди, — дейди вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси раиси А. Аҳмедов. — Куни кеча вилоятимиздаги энг йирик саноат корхоналари, Жўрқўрғон туманидаги «Сурхонтекстил» ҳиссадорлик жамияти, Қумқўрғондаги «Сурхон» комбинати ҳиссадорлик жамияти, Сариосиёдаги «Тўпаланг ГЭС қурилиш» масъулияти чекланган жамиятларида бўлганимда, ҳар учала корхонада касаба уюшма қўмиталари маъмурият билан ҳамкорликда хайрли иш олиб бораётганлигига амин бўлдим.

Мазкур жамоаларда меҳнат аҳлининг саломатлигига катта эътибор қаратилаётир. Жумладан, ўнлаб ишчи-хизматчилар сўнгги бир йил давомида «Турон», «Ботаника», «Ситораи Моҳи Хоса» ҳамда «Чинобод», «Жайронхона», «Сурхон», «Ҳазорбоғ» каби сиҳатгоҳларда бепул дам олдирилди. Шунингдек, меҳнаткашларга яхши иш шароити яратилди. Масалан, ишчи-ходимларга ҳар куни иссиқ овқат берилмоқда. Уларнинг ишга келиб-кетишлари учун махсус автобуслар ажратилган. Иш жойлари қулай ва соз. Дам олиш хоналари, ишдан сўнг ювиниш учун душ мунтазам ишлаб турибди. Бундан ташқари, якка тартибда уй-жой қураётган ишчи-хизматчиларга моддий ёрдам ҳамда фоизсиз қарз бериш амалдаги жамоа шартномаларига қўшимча илова тариқасида киритилди.

— Қулай шарт-шароитларнинг яратилиши иш унуми ва самарадорлигини оширмоқда, — дейди «Сурхонтекстил» ҳиссадорлик жамияти касаба уюшма қўмитаси раиси Жуманазар Қодиров.

У ҳақ. Эътибор бор жойда меҳнат роҳатга айланади. Кунлар завқ-шавқли кечади. Буни мавжуд теннис корти ҳамиша гавжум эканлигидан ҳам билса бўлади. Биринчи ёрдам учун кеча-кундуз тиббий пунктда шифокорлар шай. 50 фоиз миқдорида арзонлаштирилган сартарошхона, пойабзал, радиотехника жиҳозларини таъмирлаш устахоналари ишлаб турибди.

— Яқинда жамоа шартномасини имзолаш арафасида, бошланғич касаба уюшма қўмитаси 10 йилдан ортиқ ишлаган ишчи-ходимларнинг коммунал хизмат тўловларига олинадиган фойда ҳисобидан имтиёз бериш ҳақида таклиф киритди. Таклиф қўллаб-қувватланди. Шунингдек, уни жамоа шартномасига алоҳида боб қилиб киритдик, — деди «Сурхон» комбинати ҳиссадорлик жамияти раиси Қорахон Турсунов.

Ишчи-хизматчилари бундай имтиёзлардан фойдаланаётган жамоалар сони кўп. «Олтин — чигит» қўшма корхонаси, Деновдаги «Лочин» фермер хўжалиги, Шўрчи ва Музрабод туманларидаги халқ таълими бўлимлари шулар сирасидандир. «Шўрчи дон қабул қилиш» ҳиссадорлик жамиятида ишлаётган аёлларга тўлиқ иш ҳақи тўлангани ҳолда иш куни бир соатга қисқартирилди. Вилоят «Дори-дармон» ҳиссадорлик жамиятининг туманлардаги ҳамда Термиз шаҳри бўлимида сурункали дардга чалинганларга бепул дори-дармон бериш йўлга қўйилди. «Электр энергия» ОТАЖ, алоқа корхоналарида, барча қурилиш ҳиссадорлик жамиятларида ишчи-хизматчилар, меҳнат ва уруш фахрийлари ҳамда нафақадорларга берилаётган имтиёзлар тури янада кўпайяпти. Жумладан, таътилга чиқиш чоғида бир ойлик маош миқдорида моддий ёрдам кўрсатиляпти. Тўй ўтказилганда, янги уйга кўчиб кирилганда, оилада фарзанд туғилганида уч кунлик ҳақ тўланадиган қўшимча таътил берилиши жорий этилди.

Рустам ДАВЛАТ,
«Ишонч» мухбири

Жойлардан хабарлар

ДАСТУР АСОСИДА

Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Тўрткўл туман кенгаши тасарруфида 101 та бошланғич ташкилот бўлиб, уларда касаба уюшма аъзолари сони 4962 нафарни ташкил этади. Шулардан 52 фоизи хотин-қизлардир. Ижтимоий ҳимоя йили муносабати билан туман кенгаши дастур ишлаб чиқди. Унда кам таъминланган касаба уюшма аъзоларини, кекса, ногирон, якка-ёлғиз пенсионер ўқитувчиларни қўллаб-қувватлаш ҳамда уларга моддий ёрдам кўрсатиш, ҳолидан хабар олиш масалалари жой олган. Жумладан, ижтимоий ҳимояга муҳтож 110 нафар кишига моддий ёрдам бериш режалаштирилди. Йилнинг биринчи чорагида 25 нафар кам таъминланган касаба уюшма аъзосига 380 минг сўм миқдорида моддий ёрдам кўрсатилди.

Туманда 18 та мактабда дарслар тўла туркман тилида олиб борилмоқда. Бу мактабларда ижара дарсликларининг нархи баланд бўлиб, бир йилга 16 — 20 минг сўмни ташкил қилади. Шуларни ҳисобга олиб, Ижтимоий ҳимоя йилида кам таъминланган оила фарзандларига бепул дарсликлар олиб бериш учун 470 минг сўм маблағ ажратилди.

Шунингдек, 8 нафар якка-ёлғиз пенсионер ўқитувчилар оталиққа олинди. Уларнинг эҳтиёжлари учун 220 минг сўм ажратилди.

Маҳмуд АДЕКОВ,
Қорақалпоғистон Республикаси Таълим ва фан ходимлари касаба уюшма кенгашининг Тўрткўл туманидаги вакили

МАСЪУЛИЯТ ҲИССИ БИЛАН

Инсон учун кичик бўлса-да, бирор-бир муваффақиятга эришиш чинакам бахт ҳисобланади. Зеро, ўз бурчини бажаришдан мамнун одамгина эркин ва хуррам яшайди. Бошқа соҳаларда бўлгани каби таълим ва фан соҳасида ҳам эл-юрт ишончини ўз манфаатларидан устун баҳолайдиган фидойи кишиларни кўплаб учратиш мумкин.

Навоий вилояти таълим ва фан ходимлари сафида 66 минг нафарга яқин касаба уюшма аъзолар мавжуд. Улар 122 та бошланғич касаба уюшма ташкилотига бирлашган.

Ўтган йили ходимлар ва уларнинг оила аъзолари хотирасида илиқ таассурот қолдирди. Таълим муассасалари талаба ва ўқувчилари, кам таъминланган оилаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш борасидаги бир қатор ишлар амалга оширилди.

Меҳнат жамоаларида имзоланган жамоа шартномаларига асосан 47 та кам таъминланган оила, 12 та ёш оила ва ўн нафар ногиронга санаторий ва профилакторийларга имтиёзли йўлланмалар берилди.

Турли байрамлар арафасида ёлғиз кексалар, пенсионерлардан 106, уруш фахрийларидан 90, меҳнат фахрийларидан 100, байналмилал жангчилардан 96 нафари, кам таъминланган оилалардан 1030 тасига иш берувчилар ва касаба уюшма маблағлари ҳисобидан моддий ёрдам кўрсатилди. Ушбу мақсадларга касаба уюшма бюджетидан 7 миллион 621 минг сўм сарфланган бўлса, иш берувчилар томонидан бу кўрсаткич қиймати 46 миллион 152 минг сўмга етди.

Бундан ташқари, йил давомида деярли барча Меҳрибонлик, Мурувват, Саховат уйларига касаба уюшма бюджетидан ҳомийлик ёрдами кўрсатилди. Навоий Давлат педагогика институтининг кам таъминланган 10 нафар педагог-ходимлари ва 45 нафар талаба ёшлари учун Хоразм вилояти шаҳарлари бўйлаб бепул саёҳат уюштирилди.

Тармоқ ходимларининг 1169 нафар фарзандлари оромгоҳларда соғломлаштирилди.

Иш кўламини фақат моддий кўмак, ёхуд қўллаб-қувватлаш билан ўлчаб бўлмайди. Шуни ҳисобга олган ҳолда, жойларда аъзолар турмуш тарзини ўрганиш ва уларга яқин кўмакдошга айланиш мақсадида қишлоқ, овул, маҳаллалар билан яқиндан ҳамкорлик қилинмоқда. Айниқса, Навоий ва Зарафшон шаҳарлари, Қизилтепа, Навбаҳор, Нурота, Кармана туманларида ИИБ, халқ таълими бўлими, иш берувчилар, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати билан ҳамкорликда маҳаллалар аҳолиси билан турли учрашувлар ўтказилмоқда.

«Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастурида белгилаб берилган вазифаларни ҳаётга татбиқ этишда инсонга наф келтиришни ўзига шиор қилиб олган касаба уюшмаси ходимларининг ҳам муносиб ўрни бўлиши табиий.

Тоир ЙЎЛДОШЕВ,
Навоий вилоят таълим ва фан ходимлари касаба уюшма кенгашининг бўлим мудири

Бандлик дастури — амалда

ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯНИНГ МУҲИМ ЙЎНАЛИШИ

Меҳнатга яроқли аҳолини, шу жумладан, ўсмирлар, кўп болали аёллар, пенсионер ва ногиронлар учун иш ўринларини квоталашга йўналтирилган меъёрий ҳужжатлар ишлаб чиқилган ва амал қилмоқда.

Воҳада кам таъминланган ва кўп болали оилаларни иш билан таъминлаш ва ижтимоий муҳофазалаш устувор вазифа деб белгилаб олинган бўлиб, «2004-2006 йилларда оилаларнинг барқарор даромад манбаларини шакллантириш концепцияси» ишлаб чиқилди. Бир йил давомида 67,5 мингта иш ўрни яратилди. Қарши ва Шаҳрисабз шаҳарларида ишга жойлаштириш марказлари фаолият кўрсатмоқда.

«2006-2007 йилларда аҳолини иш билан таъминлаш, тадбиркорлик ва рақобатни қўллаб-қувватлаш ҳамда ривожлантириш» ҳудудий дастурининг амалга оширилиши даромади кам оила аъзоларини манзилли иш билан таъминлаш имконини бермоқда. Қадимдан халқ ҳунармандчилик дурдоналари билан етти иқлимга машҳур Шаҳрисабз шаҳрида 20 хил турдаги халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилаяпти. Жейнов гиламлари, Қарши темирчи ва сандиқчилари, Косон қандолатпазлари, Яккабоғ дурадгорлари, Ғузор ва Қамаши каштачилари, Муборакнинг ғишт пиширувчилари, Касби кулоллари қўлидан чиққан буюмлар бозорларда ҳамиша харидоргир.

Президентимизнинг 2006 йил 5 январдаги «Йирик саноат корхоналари билан касаначиликни ривожлантириш асосидаги ишлаб чиқариш ва хизматлар ўртасидаги кооперацияни кенгайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонига асосан 6,1 мингта янги иш ўрни яратилди. Қаршилик А.Эгамбердиева пахта тозалаш ҳиссадорлик жамияти билан шартнома тузиб, теримчилар этаги, ишчиларнинг устки ва бош кийимлари, чарм сумкалар тайёрлаб, ярим йил давомида 500 минг сўм даромад олди. Вилоят марказининг 800 дан зиёд хотин-қизи 8 та йирик саноат корхонаси билан шартнома тузиб, касаначилик фаолияти билан шуғулланмоқда.

Юртбошимизнинг «Шахсий, ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва молларини кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ бултур 2647 та кам таъминланган, кўп болали оилаларга бепул қорамол тарқатилди. Чорва моли боқиш учун банд бўлган кишилардан 70 минг нафарига меҳнат дафтарчаси расмийлаштириб берилди. Фуқароларга чорва моли ва паррандa тарқатиш ишлари жорий йилда ҳам давом эттирилмоқда.

Нукрабод қишлоғида яшовчи Маҳбуба Турсунова бундан икки йил муқаддам деҳқон хўжалиги ташкил этиб, иш билан таъминлашга кўмаклашувчи давлат жамғармаси томонидан 2 миллион сўм кредит олди ва паррандачилик маҳсулотлари етиштиришни йўлга қўйди. Айни кунларда у Германиянинг «Ломин браун» зотли товуқларини сотиб олиб, туман ва Қарши шаҳридаги ошхоналарга парранда гўшти ва тухум етказиб бермоқда. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Ўтган икки йил мобайнида ташкил этилган деҳқон хўжаликларида 74,4 минг кишининг банд бўлишига эришилди. Оилавий тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш туфайли 17,4 минг нафар аҳоли доимий иш жойи ва меҳнат даромадларига эга бўлди. Тоғли туманларнинг чекка қишлоқларини ижтимоий-иқтисодий юксалтириш, бандликни ошириш мақсадида Шаҳрисабзнинг Тутзор маҳалласи, Ҳисорак ва Хитой, Яккабоғ туманидаги Татар қишлоқлари аҳолиси учун «Бандлик» жамғармаси ҳисобидан 80 миллион сўм маблағ ажратилди. Бу жараённи жорий йилда ҳам давом эттиришни назарда тутиб, Ғузор, Чироқчи, Қамаши туманлари ва Қарши шаҳрининг бир қатор фуқаролар йиғинлари бўйича ижтимоий-иқтисодий дастурлар ишлаб чиқилган.

Бандлик муаммоси кескин бўлган Деҳқонобод туманида иш билан таъминлашга кўмаклашувчи давлат жамғармаси, тижорат банклари ва кичик бизнес субъектларининг молиявий маблағлари ҳисобидан 1,5 мингга яқин иш ўринлари яратиш дастури тузилган. Ижтимоий ҳимоя тизими самарадорлигини ошириш, аҳолининг ёрдамга муҳтож қатламларини қўллаб-қувватлашни табақалаштирилган ҳолда ташкил этиш билан бирга фуқароларнинг барқарор даромад манбаини шакллантириш асосий вазифа бўлиб қолади. Келгусида олий ва ўрта махсус ўқув юртларини битирган мутахассисларни ишга жалб этиш, деҳқон-хўжаликлари ва касаначиликни кенг йўлга қўйиш тадбирлари изчиллик билан амалга оширилади.

Азамат ГОВАШОВ,
Қашқадарё вилоят меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бошқармаси бошлиғи

ПСКЕНТ АНЖУМАНИ

Пскент тумани Марказий шифохонаси маъмурияти ва касаба уюшмаси ўртасида 2006-2010 йилларга ижтимоий шерикчилик тамойили асосида тузилган жамоа шартномасининг бажарилиши юзасидан ҳисобот конференцияси бўлиб ўтди.

Анжуманда Ижтимоий ҳимоя йили муносабати билан жамоа шартномаларига қўшимчалар киритилди. Тадбирда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раисининг ўринбосари, Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши раиси О.Муҳитдинова, ҳуқуқшунос Н.Тиллахўжаева ва Тошкент вилояти Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси кенгаши раиси Г.Тўхтаевалар иштирок этиб, иш ҳақи, вақтинчалик меҳнатга лаёқатсизлик варақаларига тўланадиган ҳақ, таътиллар тўғрисида берилган саволларга батафсил жавоб қайтардилар.

Раҳимжон ОРИПОВ,
«Ишонч» мухбири

Ҳаммаси инсон учун

ОСОН ЭМАС

мажмуи ходимлари, енгил, мебел саноати ва коммунал-маиший хизмат ходимлари касаба уюшмаларининг тузилмаси, аъзолик муаммолари ва молиявий аҳволига эътибор қаратилганида, жойларда қабул қилинаётган келишувларда тармоқ ва маҳаллий хусусиятлар акс эттирилмаётгани маълум бўлиб қолди. Қатор йирик бошланғич ташкилотларга юқори органлардан тармоқ келишувлари етказилмаганлигини ҳеч нарса билан изоҳлаб бўлмайди.

Шунингдек, ижтимоий ҳимояга доир тавсиялар, йўл-йўриқлар берилмаган. Тузилаётган жамоа шартномаларининг сифати ҳам кўнгилдагидек эмас. Уларнинг баъзиларида ҳатто ходим ҳуқуқларини қонун ҳужжатларига нисбатан пасайтириб юборадиган меъёрлар мавжуд. Чунончи, «Антекс», «Хива гилами» акциядорлик жамиятларида, «Ойим текстил» қўшма корхонасида ишдан ташқари вақтлардаги, шунингдек, дам олиш кунлари ва тунги сменадаги иш учун тўланадиган ҳақ қонун ҳужжатларида кўрсатилганидан анча паст, ходимларга интизомий жазо чораларини қўллашда, улар билан меҳнат шартномаларини бекор қилишда қонундан четга чиқиш ҳолларига йўл қўйилган эди.

Жойларда касаба уюшма органлари фермер хўжаликларида жамоа-шартномавий муносабатларни ривожлантириш борасида фақат маҳаллий тажрибага суяниб иш кўрмоқдалар. Бу эса иш кўламини юксалтиришга салбий таъсир кўрсатиши шак-шубҳасиздир.

Бугунга келиб, бу камчиликларни бартараф этиш устида иш олиб борилмоқда.

Жамоа шартномаларининг бажарилиши таҳлил қилинганида 195 мингта юридик шахсларнинг 158 мингтасида жамоа шартномалари мавжуд бўлиб, улар орқали жами 5,4 миллионга яқин ходимлар манфаатлари қамраб олинган, ўрта статистик жамоа шартномасига 17 тадан тадбир киритилган бўлиб, улар 92,9 фоизга бажарилган.

Яна бир мисол. Меҳнатни муҳофаза қилиш ишлари ҳам назардан четда қолгани йўқ. Жумладан, меҳнатни муҳофаза қилиш ва экология муаммоларига доир 50 дан ортиқ ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқишда бевосита иштирок этдик. Меҳнатни муҳофаза қилиш устидан энг яхши жамоатчилик назорати бўйича республика кўрик-танлов якунлари рағбатда муҳокама қилинди ва ғолиблар тақдирланди.

Бундан ташқари, меҳнатга ҳақ тўлашнинг ижтимоий-адолатли тизимини жорий этиш, иш ҳақи ўз вақтида ва тўлиқ тўланишига эришиш муҳим масаладир. Шунга кўра иш ҳақи ўз вақтида тўланишини таъминлаш ишлари мунтазам равишда таҳлил ва назорат қилиб борилмоқда. Саъй-ҳаракат натижаси ўлароқ ўтган йили муддати ўтган қарздорлик 10 миллиард сўмга камайтирилди.

Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 24 сентябрдаги 445-сонли Қарорига биноан пластик карточкалар асосида ҳисоб-китоблар кенгайтирилиши хусусида фикр юритилган эди. Фарғона вилоятида бу усул яхши самара бераётгани маълум бўлди.

Бўлимимиз мутахассислари Ўзбекистон КУФК ўқув марказида ўтказилаётган ўқув-семинарларда фаол иштирок этишмоқда. Шунингдек, касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши ижроия қўмитасининг сайёр йиғилишларини тайёрлаш жараёнида фаоллар учун семинар-кенгашлар ўтказилишида ҳам уларнинг ўрни бор. Сайёр йиғилишларни тайёрлаш жараёнида бошланғич ташкилотларга, вилоят, туман ва шаҳар касаба уюшма органлари ва вакилликларига амалий ёрдам кўрсатилмоқда. «Евро-Осиё иқтисодий ҳамжамияти давлатларида аҳолини иш билан таъминлаш ва меҳнат миграцияси муаммолари» мавзуида ўтказилган анжуманда қатнашган ва мазкур анжуманда ўқилган маърузалар асосида мақолалар тўплами нашр этилди.

Меҳнаткаш кўнглини олиш осон эмас. Ана шундай оғир, аммо шарафли юмушни елкасига олган касаба уюшмалари олдида бир-биридан муҳим вазифалар турибди. Уларни бажариш биз учун ҳам қарз, ҳам фарздир. Зеро «Инсонга наф келтириш — олий бахт» деган ҳикматни бежиз ўзимизга шиор қилиб олмаганмиз.

Маҳмуджон ИСАЕВ,
Ўзбекистон КУФК меҳнаткашлар ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш бўлими мудири

Элда эъзоз топаётганлар

БУНЁДКОР

Тобора янгиланаётган ва яшараётган Бухорони улкан қурилиш майдонига менгзаш мумкин. Истиқлол йилларида шаҳар қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгарди. Уни анчадан буён кўрмаган киши бугун адашиб қолиши ҳеч гап эмас. Бу ерда янги-янги замонавий коллежлар, мактаблар, завод-фабрикалар, кенг ва равон йўллар, кўпригу хиёбонлар, боғ-роғлар, улкан спорт иншоотлари барпо этилди. Йиллар силсиласи ва қаровсизликдан нураб, вайронага айланган ўнлаб масжиду мадрасалар, мақбаралар, қадимий обидалар қайта тикланиб, янгилари қурилаётганлиги воҳа аҳлини беҳад қувонтирмоқда.

Бухоронинг етти пирига эҳтиром кўрсатилиб, ушбу муқаддас қадамжоларни боғловчи ҳалқа йўлининг барпо этилгани айни муддао бўлди. Ҳозир барча учун муаззам ва мукаррам бўлган бу ерлардан зиёратчиларнинг қадами узилмайди.

— Бугун вилоятда қад ростлаётган ҳар учта йирик объектнинг биттаси бизнинг аҳил ва иноқ жамоамиз — қўли гул қурувчиларимиз ҳиссасига тўғри келаётир, — дейди Галаосиёдаги 47-кўчма механизациялашган жамланма етакчиси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган бинокор Ахтам ака Улуғов. — Сафда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди, деганларича бор экан. Моҳир қурувчи ва муҳандис-техник ходимларимиз шарофати билан бу.

Чиндан ҳам салкам 500 кишилик қурувчилар армиясини бирлаштириб турган мазкур жамоага бугун кўпчилик ҳавас қилади. Уларнинг кўз нури, қалб ҳарорати, азму шижоати билан қад ростлаётган ҳар бир кошонани бамисоли тирик жонзотнинг ўзгинаси дегингиз келади. Улар бир-биридан андоза олиб тикланган эмас. Ҳар бирининг ўз қиёфаси — асаб торлари, боши, елкаси ва оёқлари бордек.

Вилоят харитасида кейинги 2-3 йилда пайдо бўлган Бухоро шаҳридаги юридик коллеж, Чорбакрдаги 728 ўринли мактаб, «Дўстлик»даги 630 ўринга мўлжаллаб қад ростлаган илм маскани, Пешкўдаги тиббиёт коллежи, Лошадаги 35-мактаб биноси, Афшонадаги Ибн Сино музейи қурилишларида айни шу жамоа аҳли бош-қош бўлди.

Ўзининг бунёдкорлик салоҳиятини амалда тўла-тўкис намоён этиб келаётган бу ташкилотда эл назарига тушган қурувчилар оз эмас. Хайрулла Кенжаев улардан бири. Анча йиллардан буён ғишт терувчилар бригадасига бошчилик қилаётган Хайрулла ака ўзининг жонкуярлиги, тинибтинчимаслиги билан ҳамкасбларига ибрат. 5-даражали ғишт терувчи, устоз бинокор.

Устози Чори Муродовга эргашиб, 47-хўжаликлараро кўчма механизациялашган жамланма ҳиссадорлик жамиятидаги оддий ғишт терувчилар сафига келиб қўшилганда айни куч-ғайратга тўлган навқирон ёшда эди. Йигитга касб-ҳунар билим юртида олган назарий ва амалий кўникмалари жуда асқотди. У тезда танилиб қолди. Ҳамроқул Ҳамроев, Амрилло Болтаев, Ўктамжон Абдуллаев сингари тенгқурлари даврасида тобланиб борган қўли гули қурувчи йил ўтмай, ғишт терувчилар бригадасининг сардорига айланди. Шу тариқа унинг меҳнат биографиясида унутилмас онлар бошланди.

Фойдаланишга топшириладиган бирор бино йўқки, унга Хайрулла ака ва у кишининг ишчан бригадаси аъзолари хизматлари сингмаган бўлса. Эҳтимол, шу боисдан бўлса керак, давранинг тўри ҳам, мукофотнинг зўри ҳам уларники — жамият бошқаруви, трест маъмуриятининг эсдалик совғаларини ҳам асосан шулар олишади.

— Илоҳим, ҳар биримизга эл назарига тушмоқ саодати насиб этсин, — дейди Хайрулла Кенжаев. — Мустақиллигимизнинг 15 йиллиги арафасида Юртбошимиз фармони билан «Шуҳрат» медалига сазовор топилдим. Бошим осмонга етди. Устоз қурувчилардан, шогирдларимдан, раҳбариятдан миннатдорман. Мукофот янада юксакликка ундаши шубҳасиз. Оила тинч, рўзғор бут, кўнгил хотиржам экан, иш бароридан келаверади.

Усмон НАВРЎЗ,
журналист

ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИРЙЎЛЧИЛАРИ ВА ТРАНСПОРТ ҚУРУВЧИЛАРИ КАСАБА УЮШМАСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

Мамлакатимиз аёлларини уйғониш фасли бўлмиш баҳор айёми – 8 Март билан чин юракдан муборакбод этади!
Саодатли юрт маликалари, барчангизга соғлик-саломатлик, бахт ва саодат, оилавий хотиржамлик, доимий қувонч ва шодлик тилаймиз!
Лабингиздан ҳеч қачон табассум аримасин, ўйлаган ниятларингизга етиб юринг!

ЎЗБЕКИСТОН МЕТАЛЛУРГИЯ ВА МАШИНАСОЗЛИК САНОАТИ ТАРМОҚЛАРИ ХОДИМЛАРИ КАСАБА УЮШМАСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

Соҳада меҳнат қилаётган аёлларни, барча мунис ва муҳтарама онахонларимиз, опа-сингилларимизни 8 Март — Халқаро хотин-қизлар байрами билан самимий муборакбод этади!
Ҳаётимиз гуллари бўлмиш азиз аёллар, Сизларга сиҳат-саломатлик, оилавий бахт ва хотиржамлик ҳамиша ёр бўлсин. Баҳорий кайфият Сизларни ҳеч қачон тарк этмасин!

Сулола

Рўзғорда ишлатиладиган идишларнинг баъзи турларига нисбатан «Ёлғон чинни» ибораси қўлланилади. Айтишларича, ҳали бундай идишлар урф бўлмаган пайтда Амир Темур усталарга буюртма бериб, ўзига хос жозибали, аммо бармоқ билан чертганда жарангламаган идишни кўриб «э, бу ёлғон чинни бўлибди-ку» деб ҳайратланган.

«СИЗГА ҲАВАСИМ КЕЛАДИ!»

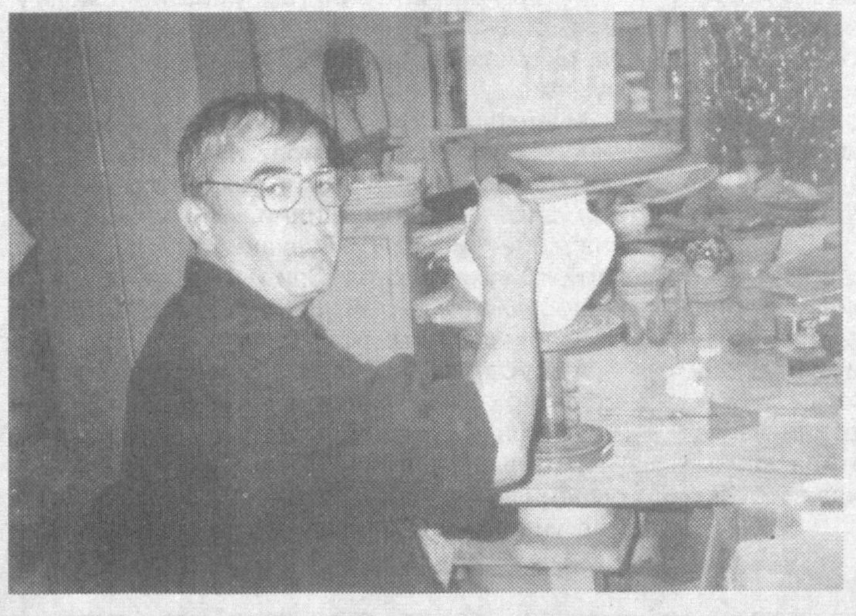

Акбар ака Раҳимов мамлакатимиздаги таниқли кулоллардан. У республика Бадиий академиясининг академигидир. Кулолнинг асарлари нафақат мамлакатимиз, балки Москва, Санкт-Петербург, Германиянинг музейларидан ҳам жой олган.

У киши машҳур сулоланинг бешинчи авлоди ҳисобланади. Бу ҳунар авлоддан-авлодга ўтган сари унинг маҳсули тобора сайқал топиб келяпти.

Барча соҳада бўлгани каби лой, сув ва олов билан юзага келадиган ижодий ишнинг ўзига яраша қийинчиликлари бор. Бу санъат сир-асрорларини чуқур ўрганиш учун инсонда аввало ўткир зеҳн, ўз ишига нисбатан меҳр-муҳаббат, эътиқод, сабр-тоқат бўлиши лозим. Шундагина бу нозик ва ўта мураккаб ҳунарни пухта эгаллаш мумкин.

Отаси Муҳиддин Раҳимов ана шундай фазилат эгаси бўлиб, Ўзбекистондаги кўпгина усталар билан тез-тез ижодий мулоқотда бўлиб турардилар. У киши «Ўзбекистон Бадиий кулолчилиги» китоби муаллифи, Ўзбекистон халқ рассоми, давлат мукофоти лауреати, санъатшунослик фанлари номзоди эдилар. Бу хайрли ишни эндиликда Акбар Раҳимов давом эттирмоқда. Отасининг хотирасини абадийлаштириш учун у Муҳиддин Раҳимов уй-музейини очди.

Кулолчилик — тарихий санъат. Бу санъат сирларини ўрганган сайин тарихимизни, ўтмишимизни ва бугунимизни янада теранроқ билиб борамиз. Санъат, маълумки, кўнгилни доимо эзгулик, меҳрга ошно қилади.

Машҳур кулол бир неча йил мобайнида ўтказиб келаётган кўргазмалар ЮНЕСКО раҳбариятининг эътиборидан четда қолмади. 1995 йили Ўзбекистондаги энг яхши кулоллардан бири сифатида диплом билан тақдирланган А. Раҳимов қарийб ўн йилдирки «Самарқанднинг мовий сополлари» номли муҳим лойиҳага раҳбарлик қиляпти. Бу лойиҳа бўйича барча архитектура обидаларини таъмирлаш ишлари билан шуғулланиб, таъмир учун керакли бўёқларни мамлакатимизда ўсадиган ўт-ўланлардан тайёрлаш йўлга қўйилди.

Умуман кулолчиликда уч ранг — сариқ, мовий, жигарранг анъанавийдир. Бу услуб тарихини ўрганганимизда унинг илк бор V асрда Эронда пайдо бўлгани, IX асрда Хитойга ўтгани, ундан сўнг XI асрда Японияга, XIII — XIV асрларда эса Ўрта Осиёга кириб келганидан хабардор бўламиз.

А. Раҳимов ташаббуси билан ЮНЕСКО ҳомийлигида икки марта кулолчилик бўйича йирик анжуман ўтказилди. Унда Япония, Франция, Австрия, Туркия, Эрон, Австралия ва Корея каби 24 мамлакатдан мутахассислар қатнашиб, ўз фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

— Ижодий ишлари билан Франция, Германия, Туркия, Япония каби мамлакатларда сафарда бўлгансиз. Хорижда сизнинг ижодингизга, умуман, ўзбек кулолчилик санъатига қандай муносабатда бўлишади?

— Ўз миллий санъатини эъзозлаган, унинг қадрига етган халқ, демакки унинг ижодкори ҳам ўша санъатнинг мевасидан, албатта, баҳраманд бўлади. Дарҳақиқат, шу кунгача бир неча юртларда бўлиб, хорижлик санъатсеварларни ҳурматига сазовор бўлдим. Бу хайрли ишлар аввало мустақиллигимиз шарофатидан деб биламан. Қаерда бўлмайин, урф-одатларимиз, умуман халқимиз ҳаётига қизиқиш жуда катта эканлигининг гувоҳи бўлганман.

Уста «Устоз — шогирд» анъаналарига содиқ қолган ҳолда ўтган йили куз ойларида «Шаҳрисабз кулолчилиги» мавзусида йирик кўргазма ўтказди. Уни ўтказиш учун бир неча ойлар давомида айнан Шаҳрисабздан олиб келинган шогирдларга сабоқ берилди. Бош мақсад — анъанавий кулолчилик билан замонавий кулолчилик уйғунлашган ҳолда янги асарлар яратиш эди. Натижада йўқолиб кетаётган Шаҳрисабз кулолчилиги тикланди.

Сулола давом этмоқда. Устанинг ўғли Алишер Раҳимов ҳам бир неча санъат асарлари яратишга улгурган. Дадасининг айтишларича, у икки ёшлигиданоқ бобоси кулолчиликка меҳр уйғотишга улгурган.

Инсон ҳаёти мисли оқар дарё. Берилган умрдан, Оллоҳ юқтирган истеъдодидан баракали фойдаланиб, халқимиз ва хорижликларни ўзларининг оддий ва лекин буюк санъат асарлари билан лол қолдирган сулола давомчиларига чиндан да ҳавасимиз келди.

Комила БОЙМУРОДОВА,
«Ишонч» мухбири

Спорт

ЭНГ КУЧЛИ АЛПЛАР ЮРТИМИЗДА

Маълумки, шу йилнинг сентябр ойида Озарбайжоннинг Боку шаҳрида эркин ва юнон-рум кураши бўйича жаҳон чемпионати бўлиб ўтади. Бу жаҳон чемпионатида биринчи ўриндан саккизинчи ўрингача жой эгаллаган полвонлар эса 2008 йил Пекинда ўтадиган ёзги Олимпиада баҳсларига йўлланмаларни қўлга киритишади. Тошкентда ўтган «Ўзбекистон мустақиллиги кубоги» анъанавий халқаро турнири ўз навбатида Пекин-2008 Олимпиадаси сари дастлабки қадамлар бўлди, десак асло муболаға бўлмайди.

Мусобақага келган ҳар битта полвоннинг камида ўз мамлакати чемпиони, Европа ва жаҳон чемпионати ғолиби ёки совриндори эканлиги, ҳатто Олимпиада чемпионларининг ҳам борлиги медаллар учун курашни муросасиз ўтишини таъминлади.

Юнон-рум курашчиларимиздан Элбек Тожиев (55 кг), Равшан Рўзиқулов (66 кг), Александр Доктурошивили (74 кг), Давид Солдадзе (120 кг)лар бронза медалига эришган бўлсалар, Суҳбат Хожиев (120 кг), Шерзод Ургучев (84 кг), Элдор Ҳафизов (55 кг)лар «бронза» учун кечган баҳсларда рақибларига имкониятни бой беришди. 60 кг вазнда курашган вакилимиз, юнон-рум кураши бўйича жаҳон чемпиони (2001 йил), Осиё ўйинлари совриндори Дилшод Орипов озарбайжонлик Фауд Алиев билан барча рақибларини енгиб, финалга чиқдилар. Финалнинг дастлабки икки бўлимини ўз фойдасига ҳал қилган Д. Орипов Ўзбекистон терма жамоаси ҳисобига халқаро турнирнинг биринчи олтин медалини туҳфа этди.

Эркин кураш мусобақаларини 55 кг вазндаги полвонлар бошлаб беришди ва бунда вакилимиз, икки карра Жаҳон чемпиони, Осиё ўйинлари ғолиби Дилшод Мансуровдан умидимиз катта эди.

Шундай ҳам бўлди. Барча рақибларини мағлуб этиб, финалда россиялик Европа чемпионати совриндори Жаъфар Отарасултанов устидан чиройли ғалабага эришган ҳамюртимиз ким аслида кимлигини яна бир бор намоён қилди.

Шунингдек, вакилларимиздан Ихтиёр Наврўзов (60 кг), Сослан Тигиев (74) кг, Олег Каллагов (96 кг), Абдул Аммаев (84 кг), Олег Газзаев (66 кг) мусобақани бронза медалларига мушарраф бўлдилар. Эркин кураш баҳсларини безаган, 66 кг вазн тоифасидаги Арслон Хуталиев (Ўзбекистон)—Артуш Тамбулак (Россия) ва 120 кг вазн бўйича Артур Таймазов (Ўзбекистон) — Курамагомед Курамагомедов (Россия) финал учрашувлари мухлисларни қаттиқ ҳаяжонга солди. Гарчи, ҳар иккала финалда ҳам россиялик полвонларнинг қўли баланд келган бўлса-да, ташвишланиш ноўрин. Бу — спорт. Масалан, ҳамюртимиз Артур Таймазов ўтган йилги жаҳон чемпионати финалида айнан Курамагомед Курамагомедовни мағлуб этиб, олтин медални ўзиники қилганди.

Халқаро спорт курашлари Федерацияси (FILA) президенти Рафаэл Мартинетти, Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазири Рустам Қурбонов, Ўзбекистон спорт курашлари Ассоциацияси президенти Салим Абдувалиев, эркин кураш бўйича етти карра жаҳон, уч марта Олимпиада чемпиони Александр Медвед ва бошқа фахрий спортчилар томонидан ғолиб ва совриндорларга олтин, кумуш, бронза медаллари, кубоклар ҳамда зарбоф тўнлар топширилди.

А.АБДИЕВ

ТОШКЕНТ ШАҲАР АГРОСАНОАТ МАЖМУИ
ХОДИМЛАРИ КАСАБА УЮШМА КЕНГАШИ

Ушбу қувончли кунларда оналаримизга, опа-сингилларимизга бахт-саодат, тинчлик ва фаровонлик тилаймиз. Айёмингиз муборак бўлсин, муҳтарам аёллар!

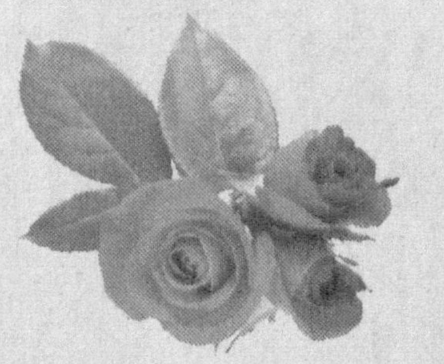

ТАЪЛИМ ВА ФАН ХОДИМЛАРИ
КАСАБА УЮШМАСИ
САМАРҚАНД ВИЛОЯТ КЕНГАШИ

Мамлакатимиз аёлларини Халқаро хотин-қизлар байрами билан қутлайди. Оилавий бахт ва фаровон ҳаёт ҳамиша ҳамроҳингиз бўлсин!

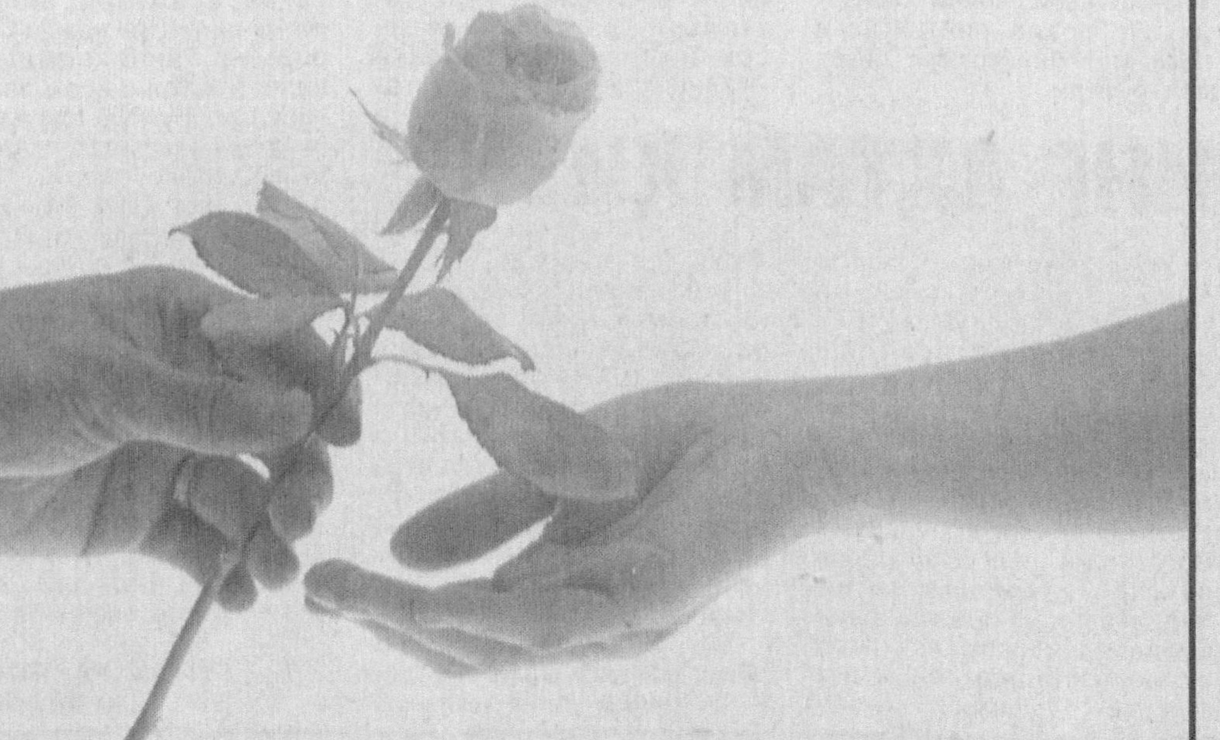

ТАЪЛИМ ВА ФАН ХОДИМЛАРИ
КАСАБА УЮШМАСИ
ХОРАЗМ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ

Ҳаётимиз гуллари бўлмиш аёлларимизни баҳор ва гўзаллик байрами билан табриклайди. Шоду ҳуррамлик ва бахт ҳамиша Сизларга ёр бўлсин!

Спорт масканларида

Мўъжазгина дарвозадан ичкарига кириб бораркanман, қалбимни аллақандай илиқ ҳис-ҳаяжон чулғади. Чунки бу маскандан мустақил республикамиз шарафини ҳимоя қилган етук спортчилар тарбияланиб чиққан. Осиё ўйинлари чемпионлари Иван Киреев, Андрей Колганов ҳамда Татьяна Левина, бир неча бор жаҳон биринчилигининг кумуш ҳамда бронза медаллари совриндори Антон Ряхов... Бу рўйхатни яна давом эттириш мумкин.

МАҚСАД
олимпиада совриндори бўлиш

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси жисмоний тарбия ва спорт жамияти Марказий кенгаши қошидаги сув спорти турлари бўйича республика махсус болалар ва ўсмирлар спорт мактаби ўзига хос тарихга эга. Ушбу маскан пойтахтимизнинг энг гавжум жойи— Анҳор каналининг қирғоғида жойлашган бўлиб, 1987 йил иш бошлаган. 1993 йилдан буён спорт мактабига Ўзбекистонда хизмат кўрсатган тренер Татьяна Маматқулова директорлик қилиб келмоқда.

— Айни вақтда бизда 562 нафар ёшлар сув спортининг 6 тури бўйича маҳоратларини ошириб келишяпти, — дейди Татьяна Абдураҳмоновна. — Булар спортнинг байдарка ва каноэда эшкак эшиш, академик эшкак эшиш, сузиш, сувга сакраш ҳамда синхрон сузиш турларидир. Ёш спортчилар В. Бойко, Ю. Серебряков, О. Мингалиев, А. Решетова ҳамда Т. Лягина каби бир қатор тажрибали тренерлардан сабоқ олмоқдалар. Устозларнинг ўгитлари ҳамда ёш спортчиларимизнинг тинимсиз меҳнатлари натижасида бир мунча ютуқларни қўлга киритмоқдамиз. Ўтган йили Доҳада ўтказилган XY Осиё ўйинларида спортчиларимиз битта олтин, иккита кумуш ҳамда битта бронза медалини қўлга киритганликлари ҳам фикримизни тасдиқлаб турибди.

Спорт мактаби бўлимлари республикамизнинг турли шаҳарларида ҳам фаолият кўрсатмоқда. Байдарка ва каноэда эшкак эшиш бўйича ўқув-машғулот базалари Тошкент, Фарғона, Наманган ва Андижон шаҳарларида ишлаб турибди. Академик эшкак эшиш бўйича машғулотлар Бекобод шаҳрида ўтказилмоқда. Иқтидорли ёшлар сузиш, сувга сакраш ҳамда синхрон сузиш бўйича малакаларини Тошкент шаҳридаги спорт мажмуаларида оширишяпти.

Анҳорда ёшлар машғулот ўтказишаётганидан фойдаланиб, катта тренер Вячеслав Сергеевни суҳбатга тортдик:

— Ўтган йили бўлиб ўтган Осиё ўйинлари чемпионати биз учун имтиҳон вазифасини ўтади. Тўғри, яхшигина натижаларга эришдик. Лекин ҳали амалга ошириладиган ишларимиз ва камчиликларимиз ҳам кўп эканлиги маълум бўлиб қолди.

— Байдарка ва каноэда эшкак эшиш республикамизда оммалашиб бормоқда. Спортнинг бу турини янада ривожлантириш учун нималарга кўпроқ эътибор бериш керак деб ўйлайсиз?

— Аввалambор таъкидлашим лозимки, кўплаб ёшлар спортнинг бу турини ёқтиришади. Тренерлик қилаётганимга 30 йил бўлгани учун буни яхши биламан. Ҳатто ўткинчи бир ҳавас билан келганлар орасида ҳам ҳақиқий истеъдодлар учраб туради. Шу боисдан барча ёшларни иқтидорига, меҳнаткашлигига қараб муомала қиламиз.

Шароит етарли, лекин муаммолар ҳам учраб туради. Масалан илгари спортчиларимиз учун қайиқ ҳамда эшкаклар Самарқанд шаҳрида ишлаб чиқариларди. Айни вақтда мазкур корхона фаолиятини тўхтатган. Шу боисдан спортчиларимизни эшкак ҳамда қайиқлар билан таъминлашда қийинчиликлар туғилмоқда.

Шу пайт қирғоққа икки спортчи яқинлашди.

Ольга Умаралиева:

— 2000 йилдан бери байдаркада эшкак эшиш билан шуғулланаман. 2005 йилда ўтказилган Осиё ўйинлари биринчилигида кумуш медал олишга сазовор бўлдим. Республика олимпия заҳиралари спорт коллежининг 3-босқичида ўқийман. Айни кунда бу йил Германияда ўтказиладиган жаҳон биринчилигида қатнашиш учун тайёргарлик кўряпман. Мақсадим, Ўзбекистон шарафини дунёга таратган Татьяна Левина каби спортчи бўлиб етишиш ва албатта, олимпиада ўйинларида қатнашиб, совриндор бўлиш.

Алексей Мочалов, спорт усталигига номзод:

— Спортнинг бу тури билан шуғулланишимга отам Юрий Мочалов сабабчи бўлган. Айни кунда Чехияда ўтказиладиган ёшлар ўртасидаги жаҳон биринчилигига тайёргарлик кўряпман. Бундан буёнги режаларим улкан. Коллежни тугатиб, институтда ўқийман ва республикамиз шоншуҳратини бутун дунёга таратмоқчиман.

Биз спорт мактаби ёшлари билан мулоқот чоғида яна бир карра ишонч ҳосил қилдикки, республикамиз иқтидорларга жуда бой, бинобарин, ютуқлар ҳам йил сайин ортиб бораверади.

Неъмат РАФИҚОВ,
«Ишонч» мухбири

Тақриз

Ижодкор туғёнларини тиёлмас ҳолатга келганда қоғозга туширса, ўтли сатрлар, жумлалар дунёга келади. Ундаги ёниқ ҳислар ўқувчисига ҳам юқади. Инсон қалби ижобий туйғуларга қанча кўп ошно бўлса, шунча гўзаллаша боради, покланади. Шеърият бу йўлдаги энг содиқ ёрдамчидир. Шунинг учунми адабиётимизда яратилаётган ҳар бир яхши асарни, нашр қилинаётган шеърий тўпламларни кўрганда дил қувончга тўлади. Абдусаид Кўчимовнинг «Кўзларим қароғидасан» (Тош., «Янги аср авлоди», 2006) шеърий гулдастасини ўқиб чиққач, мен ўзимда ана шундай илиқ-иссиқ сезимларни туйдим. Абдусаид Кўчимов носир сифатида, қалами бор шоир сифатида китобхонларга яхши таниш. Унинг ижодидан намуналар ўрта мактаб дарсликларига бежиз киритилмаган. Қиссаларида, ҳикояларида, шеърларида китобхонга айтмоқчи бўлган гапи, қалбини безовта қилган туйғу борки асарлари таъсирли чиқади, ўқиганнинг кўнглида қолади.

Китоб мавзу, мундарижа нуқтаи назаридан саккиз қисмдан иборат. «Бизникидир бу улуғ юрт» дея номланган биринчи қисмда шоирнинг Ватан таърифига, она юрт мадҳига бағишланган шеърлари жамланган. Асосийси, шоир қуруқ мақтов сўзлар тизмасини ёзмайди. Ватан туйғусини ич-ичидан сезган, она юртини ўзига хос тарзда севган инсон сифатида қалам тебратади. Юрт қиёфасини миллий бўёқларда кўрсата олади:

БИР ҚЎШИҚ ИЗЛАБ

Ҳақ рост! Бизда йўқдир баҳри уммонлар,
Беадад ботқоғу ўрмонимиз йўқ.
Ўзбек бобомиз бор — Бобо деҳқонлар
Меҳру меҳнатидан юрагимиз тўқ.
Зарангда зар ёққан кетмон қайда бор,
Ўзбекдай валломат деҳқон қайда бор.

(«Ўзбекистон қайда бор»)

Шоир Ватаннинг ягоналиги, киндик қони тўкилган тупроғини инсонга ҳақиқий қўрғон, кошона бўлишини такрор-такрор уқтиради. Шеърларида кимгадир атайлаб таъкидлаётгандек мурожаат қилиб, Ватан ўзлигинга сингиб кетган бўлиши даркорлигини англатади:

У — сенинг мужгонинг, қароғинг, кўзинг,
У — орзу армонинг, у — айтар сўзинг,
Иймонинг, виждонинг, у — сенинг ўзинг,
Бобонг-у, момонг-у, у — мунис она —
Ватан ягонадир,
Ватан ягона!

(«Ватан ягона»)

Бу сатрлар она юртга меҳрдан мосуво, қандайдир илинчлар билан ватанфурушлик қилиб юрган кимсаларга отилган ўқ овозидек янграйди. Шу руҳдаги шеърлар тўпламда анчагина. «Ўзбекистон байроғи», «Истиқлол қўшиғи», «Армон», «Юрт дея ёнгин, дилим!», «Ватанфурушга», «Ургутим» шеърларини далил сифатида келтириш мумкин. Шоир кўнгил розларини тўлақонли ифодалаш учун сўзларни ўринли қўллашга алоҳида эътибор беради. Чунки у сўзнинг сеҳрини, қудратини ҳис қила оладиган ижодкорлардан. Оламда сўздек азиз ва айни пайтда даҳшатли куч йўқлигини ҳис қилган шоир ёзади:

— Сўзни отиб, ўлдиролмайсиз.
— Аммо, отиб ўлдиради у.
— Сўзни ёқиб, кул қилолмайсиз.
— Аммо, ёқиб, кул қилади у.
— Дорга осиб бўлмайди сўзни.
— Дорга осар, аммо у сизни.

(«Сўз»)

Сўз қудратига янгича таъриф бериб, унинг залворини туйишдан туғилган бу мисралар. Тўпламдаги теран фалсафий фикрларнинг лўнда ифодаланишини, табиат таъсирини шундоқ кўз олдингизда рассомдек чизиб гавдалантирилишини, пейзаж орқали нозик туйғуларни ифодаланганлигини ўқиганда, шоирнинг сўзга бўлган меҳри туфайли, унинг жилваларини ҳис қила олиши ва китобхонга-да ҳис қилдира олишига эришганидан қувонамиз.

Чинни-ҳарир кўрпани ёпиб,
Тўнглаб ётар сарҳовузда сув.
Тушларида баргаклар тақиб,
Юзин силар мажнунтол — сулув —
Муз остида чашмаи зилол
Ҳайқиради:
— Қайдасан, баҳор!
ёки:
Тамоғидан тарнов-дорларга
Сумалаклар осилган қатор.
Киприги муз чорчинорларга
Хазин, эзгин термулган ҳилол
Кўзларида соғинчли савол.
Ҳайқиради:
— Қайдасан, баҳор!

(«Соғинч»)

Худди баҳор соғинчи қалин музларни тешиб, фаввoрадан отилиб кетай деб турган ҳолатни ич-ичдан сезасиз, шоир соғинчига шерик бўласиз. Шоир манзараларни сувратлантиришда бадиий санъатлардан усталик билан фойдаланади, айни пайтда бадиий кашфиётлар яратади. Шунда ижодкорнинг топқирлигига қойил қолиб, дилингиз яйраб кетади.

Қорлар кемтик деворлар оша
Қочиб борар қоялар сари.
Кўз ёшларин артади шоша
Пастак уйнинг деразалари.

(«Аввал баҳор»)

Жуда ўринли топилган ўхшатиш, жонлантириш. Абдусаид Кўчимов шеърларида бу сингари мисолларни кўплаб топиш мумкин.

Муаллифнинг шоир сифатидаги яна бир қирраси халқ ҳикматлари, латифаларидан фойдаланган ҳолда, енгил юмор билан тагдор фикрларни айтишидир. «Ҳикмат», «Полиз қўриқчисига», «Гулханийдан сўранглар», «Узун», «Устоз Саид Аҳмаднинг жавоби», «Латифа», «Тиш доктори Шералига» каби шеърлари шулар жумласидан.

Абдусаид Кўчимов шеърларида «дўстлар» хиёнатидан юраги қон бўлган инсоннинг ички изтироблари, манфаати учун амалдорлигингда бир ишоранг учун, омадинг кетганида сендан безор хушомадгўйнинг ялтоқланиши, «қоши кўзи жойида, аммо юраги йўқ, имони йўқ, қилмиши иғво» кимсаларнинг чиркинликларидан яхши инсонлар нақадар озор топиши юксак бир дард билан ифодаланган. Шоир қиёфасиз кимсалардан, қориннинг қули бўлиб, ўзидан бошқаларни ўйламайдиган худбинлардан, энг ёмон иллатлардан бири бўлган қўрқоқликдан жамиятнинг халос бўлишини истайди. Топиб айтилган сўзлари билан китобхонда одам табиатида бўладиган қусурларга қарши нафрат уйғота олади. Тўпламда воқеабанд, юксак инсоний туйғулар тараннум этилган шеърлар баробарида қисқа тўртликлар, ҳатто тўртта сўздан иборат шеър ҳам борки, бу шоирнинг ихчам сатрларда чуқур маъно оча олиш маҳоратидан нишона.

Оқишни ўргатма ариққа
Сузишни ўргатма балиққа.
Деди...
Деди-деди
Уни еди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, бугун жаҳон шеъриятида ҳам, ўзбек шеъриятида ҳам қисқаликка интилиш кўзга ташланмоқда. Фахриёр, Абдували Қутбиддин, Турсун Али каби шоирларнинг сўнгги йиллардаги ижодидан, айниқса, кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Азим Суюннинг «Эй, дўст» деб номланган, фақат тўрт ярим қаторлик қайирмалардан иборат бўлган тўплами ҳам фикримизнинг яна бир бор далили бўла олади. Абдусаид Кўчимов айрим тўртликларида «сонини ўзидан чиқар» деган халқ нақлига амал қилганлиги кўриниб турибди:

Қасдинг бўлса бахилда
Яхшилик қил ҳар куни.
Фақат яхшиликкина
Ўлдиргайдир уни...

(«Бахилда...»)

Шоир қайси мавзуда қалам тебратмасин, гўзал ташбеҳлар, бадиий топилмалар қилишга интилади. «Зарангда зар ёққан кетмон қайда бор», «Садақайрoғочим — сайроқи малак», «Дунё кузги япроқдек қалтираб олур нафас», «Бодомзорлар — оппоқ аланга», «Музлар — қишнинг қовурғалари» каби жуда ўринли топилган ўхшатишлар шоир истеъдодидан, бадиий маҳорати юксалаётганидан далолат.

Абдусаид Кўчимов поэтик диапозони кенг шоир. У ўтмиш хотираларига берилиб, болаликнинг беғубор онларини эслабми, бошқалар учун оддий бўлган воқеалардан ўзига хос фалсафий хулосалар чиқара олади. «Қор ёғмоқда», «Девор» каби шеърлари инжа туйғулар билан фалсафий қарашлар омухта қилинган, уйғунлаштирилган ажойиб ана шундай шеърлардан. Шоир «Бир қўшиқ излайман» шеърида «Бир қўшиқ излайман, субҳи сабодай, ором ташиш бўлса дилларга иши» дея ёзади. «Кўзларимнинг қароғидасан» шеърий тўплами билан танишган китобхон Абдусаид Кўчимов шоир сифатида ўз овозини, «қўшиғини» топганлигига ишонади. Бу эса айрим такрор публицистик руҳ устувор шеърлар борлигини сездирмай кетади. Таниқли шоир А.Кўчимовдан «қайнарсойдай қайнаб толмайдиган» юрагидан чиқариб, гўзал шеърий намуналар яратишни кутиб қоламан, зотан «Кўзларимнинг қароғидасан» шунга умид уйғотади.

Адҳамбек АЛИМБЕКОВ
адабиётшунос

Болалар спорти

Шўрчи Сурхондарё вилоятининг саноати ривожланган туманларидан бири. Шу боисдан кўп соҳаларда ўзига хос ютуқлар қайд қилинмоқда. Айниқса, болалар спортини ривожлантириш борасида бажарилиши лозим бўлган вазифалар муваффақият билан адо этиб келинмоқда.

ШЎРЧИДА СОҒЛОМ ЁШЛАР КАМОЛ ТОПМОҚДА

Тасарруфимизда бўлган 59 та умумтаълим мактабларидаги мавжуд 85 та футбол ва волейбол, 47 та баскетбол ва қўл тўпи, 34 та стол тенниси майдончалари етарли даражада таъмирдан чиқарилди. Бу спорт иншоотларида 40 минг нафарга яқин ўғил-қизлариимиз дарс ва дарсдан ташқари вақтларида у ёки бу спорт тури билан мунтазам шуғулланишаяпти. Уларга А. Саидов, Р. Усанов, М. Мавлонова, Ш. Жўраев, Н. Мингбоева, Д. Рашидова, С. Добилов сингари ўнлаб моҳир мураббий-ўқитувчиларимиз сабоқ беришаяпти.

Мавжуд барча мактабларимизда миллий кураш, қўл тўпи, футбол, волейбол, баскетбол, шахмат-шашка, енгил атлетика, стол тенниси каби оммавий спорт турлари бўйича тўгараклар ташкил қилинган. Шунингдек, болалар спортини ривожлантириш дастурига асосан ўрта умумтаълим муассасаларимизда 418 та секция очилган бўлиб, уларга 20 минг нафарга яқин ўқувчи жалб этилган.

Баскетбол, шахмат, футбол, миллий кураш секцияларидан республика миқёсидаги спорт мусобақаларида ғолиб бўлган Э. Муратов, Ш. Акбаров, Б. Давлатов, Ф. Болтаева, А. Менглимаматов каби ўқувчиларимиз бизнинг фахримиз ҳисобланишади.

Мактабларни спорт жиҳозлари билан таъминлаш мақсадида ҳам имкон даражасида иш олиб бораяпмиз. Жисмоний тарбия дарсларини талаб даражасида ташкил этиш мақсадида барча таълим масканларига тўплар, шахмат-шашка, спорт «гранаталари» олиб берилди.

Бўлимимизда барча қулайликларга эга бўлган БЎСМ мавжуд. У ерда 8 та спорт секциялари ташкил этилган бўлиб, 7 ёшдан 17 ёшгача бўлган 626 нафар спортчилар, жумладан 180 нафар қизлар машғулотларда қатнашмоқда.

Айни кунларда спортчи ўқувчиларимиз «Маҳалламиз Барчиноийлари», «Маҳалламиз чемпиони» мусобақаларида спортнинг кураш, қўл тўпи, волейбол, баскетбол турлари бўйича тайёргарлик кўришмоқда. «Наврўз» байрами арафасида ўқувчиларимиз Шўрчи туман ҳокимининг совринини учун спортнинг волейбол, футбол, стол тенниси, енгил атлетика мусобақаларида ўзаро ғолиблик учун майдонга тушадилар.

Суюн МАВЛОНОВ,
Шўрчи туман Халқ таълими бўлими мудири

ХОТИРА ТУРНИРИ

Жиззах олимпия заҳиралари коллежи спорт мажмуасида кураш бўйича ёшлар ўртасида М.Бобоев хотирасига бағишлаб 7-анъанавий республика турнири бўлиб ўтди.

Унда 200 нафар ёш полвонлар гилам устида ўзаро беллашдилар. Мусобақада 38 килограммдан 77 килограммгача бўлган жами 12 та вазн тоифасида ғолиблар аниқланди.

Умумжамоа бўйича бухороликлар биринчи, самарқандликлар иккинчи, жиззахликлар учинчи ўринни эгаллашди.

А.АЗИМОВ,
«Ишонч» мухбири

Архитектура, проекты и строительно ремонтных работ. Ф/о любая.
Тел: 340-99-37

Халқ театрларида

Бу инсонни кўчада кўриб қолишса, ҳазил аралаш «Ана шоир Қайнарбулоқ Моментий келаяпти» дейишади. Ҳадди сиққанлари эса ёнига бориб янгисидан сўрайди. Ҳа, Аҳтам Қудратов ичакузди интермедиялари, ҳажвий шеърлари билан халқимизга яхши танилган санъаткорлардан. Унинг вилоят, республика телевидениеси, радиоси ва байрам тадбирларидаги чиқишларига кулгисевар мухлислар ўрганиб қолишган.

ЎЗИМИЗНИНГ АҲТАМ ҚИЗИҚ

Аҳтам Қудратов болалигиданоқ мутойиба, кулгу санъатига айрича меҳр қўйди. Бунда асосан ота-онаси — Асад ака ҳамда Шарифа аяларнинг таъсири кўпроқ бўлди. У Жондордаги 3-сон ўрта мактабда таҳсил олар экан, она тили ва адабиёти фани ўқитувчиси Ҳамро Фозиловнинг топшириғи билан турли тадбирлар учун сценарийлар ёзар, уларни саҳналаштиришда ҳам фаол иштирок этарди. Мактаб саҳнасида ижро этгани «Янги йил саргузаштлари» спектаклидаги Қора жодугар образи гарчи 30 йил ўтса-да, ўқитувчилар, мактабдошлар хотирасида ҳали-ҳанuz сақланаётгани қаҳрамонимизнинг нечоғлиқ истеъдодга эга эканлигидан далолат беради.

Кейинчалик Бухорода, Олим Хўжаев номли маданият техникумидаги таҳсили, «Баҳс» халқ театридаги дастлабки иш тажрибалари А. Қудратовни ҳақиқий саҳна ҳаётига олиб кирди. Ш. Йўллиев, Ф. Абдуллаев каби устоз санъаткорлардан актёрлик маҳорати сирларини ўрганди. Шу театрда саҳналаштирилган «Эзоп», «Ўлимдан кучли», «Сўлмас чечаклар» каби спектаклларда бош ролларни ижро этиш билан бирга ёрдамчи режиссёр вазифасини бажарди. Бу орада пойтахтдаги маданият олийгоҳини сиртдан тугатди.

Устозларидан сабоқ олиб, етарлича тажриба тўплаган А. Қудратов 1987 йилда ўзи мустақил иш бошлаб, Жондор туманида «Эътиқод» номли театр студиясини ташкил этди. Айни шу масканда саҳналаштирилган «Ишқ қурбонлари», «Менинг Бухором», «Хўжа Насриддин саргузаштлари» сингари драмалар Аҳтам Қудратовнинг режиссёрлик бобида анча камолот касб этганлигини намоён этди. «Оналар бўзламасин» номли саҳна асари эса 2005 йилги республика халқ театрлари фестивалида 1-ўринни эгаллади. Театр «Йилнинг энг яхши халқ театри» деб топилди.

1995 йилда ҳамкасблари Ш. Йўллиев, Й. Генжаевлар билан ҳамкорликда «Афанди ШАЙ» театр-студиясига асос солди. Бухоро ҳажвчилик анъаналарини ривожлантириш мақсадида йўлга қўйилган мазкур театр-студияси мана бир неча йиллардан буён вилоят аҳлига кулгу улашиб келмоқда.

Тиниб-тинчимас ижодкор драматургияга ҳам қўл урди. Ўтган йилда унинг «Эзгулик нури», «Янги йил эртаги» саҳна асарлари вилоят қўғирчоқ театри ҳамда Садриддин Айний номидаги вилоят театрида саҳналаштирилди. Бултур Марғилон шаҳрида ўтказилган «Алла» қўшиқ танловида А. Қудратов шеърий ривояти асосида саҳналаштирилган асар 2-ўринга лойиқ, деб топилди.

— Аҳтам Қудратов билан ишлаб чарчамайсиз. Аксинча, сизни янада ижод қилишга ундай оладиган санъаткордир, — дейди ижодкор сафдоши Й. Генжаев.

«Ҳаётнинг мазмуни нима? Ўзгаларга хизмат қилиш ва эзгулик улашиш», деган экан Арасту.

ГУЛЧЕҲРА БОНУ,
журналист

БОШ МУҲАРРИР
Абдухолиқ АБДУРАЗЗОҚОВ

Таҳрир ҳайъати:
Алла Долженкова,
Виктор Зверев
(бош муҳаррир ўринбосари),
Маъмура Адилова,
Мирзоҳид Содиқов,
Носирхон Акбаров,
Ойсулув Нафасова,
Пиримқул Қодиров,
Соғиндиқ Ниетуллаев,
Шамси Эсонбоев,
Элёр Ёқубов,
Ғуломзокир Юсупов

Бизга қўнғироқ қилинг:
Котибият
153-52-78
Бўлимлар
Касаба уюшмалари ҳаёти бўлими: 153-87-63
Ҳуқуқ ва халқаро ҳаёт бўлими: 153-87-73
Ижтимоий-иқтисодий сиёсат бўлими: 153-87-74
Миллий-маънавий қадриятлар ва спорт бўлими: 153-82-79
Хатлар ва мухбирлар билан ишлаш бўлими: 153-85-43
Реклама ва эълонлар бўлими: 153-03-90

БИЗНИНГ МАНЗИЛ:
700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй.
Нашр кўрсаткичи: 133; 134
E-mail: ishonch_doverie4@mail.ru

Газета ҳафтанинг
сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади.

Навбатчи котиб - А.Алламуродов
Навбатчи муҳаррир - Ғ.Юсупов
Навбатчи - Р.Орипов
Мусаҳҳиҳ - Д.Комолов

Саҳифаловчи-дизайнер: Ю.Михайловский

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0116-рақам билан рўйхатга олинган.
IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

Босишга топшириш вақти - 21.00. Топширилди - 20.20

Буюртма Г — 214

Тиражи: 19219

1 2 3 5 6

МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси